

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petiu prima-dată 14 bani, a doua-oară 12 bani a treia-oară 10 bani.

Tisza — și votul universal.

De când cu numirea lui Khuen-Héderváry de primministru, casa magnaților sau casa de sus a Ungariei a ieșit din ținuta calmă, încâtva nepăsătoare, ce o avea până acum. În ședințele ei din zilele trecute s'au rostit vorbiri aprige pentru guvern și contra lui, iar în ședința din urmă, dela 29 Ian. c. casa a ridicat protest contra amânării ședințelor parlamentare, desaprobând astfel purcederea guvernului lui Khuen.

Deodată cu ivirea lui Khuen pe terenul politic, s'a deșteptat și contele Tisza István, a ieșit din rezerva, ce a observat-o de patru ani aproape. Și și-a ales în grabă casa magnaților, unde să-și espună părerile în noua stare a lucrurilor. Chiar în ziua, când s'a prezentat noul guvern în dietă și în casa magnaților, Tisza a rostit o vorbire cu meșterenie, când pe independenți și acțiunari, că despărțirea Ungariei de Austria sau uniunea personală este un anacronism, o nizuință răsuflată, s'a extins pe larg asupra afacerii votului universal. Mare dușman al lărgirii dreptului de vot, el a zis, că acest vot este o primejdie și pentru poporul maghiar și pentru dinastia domnitoare.

Iată unele din părerile sale în această treabă.

Nici politicianii dela 1848, nici cei dela 1867, cari au făcut dualizmul, nu au vorbit de reforma electorală — a zis între altele Tisza. Numai în anii următori a primit un partid (kossuthiști) în programul său votul universal și acum îl cer tot mai mulți. Tisza apoi devine elegic (jalnic tânguitor) spunind, că în programul său are acest vot și Khuen, pe care încolo îl sprijinește din toată puterea. Nădăjduiește însă, că Khuen nu va merge la extrem, deoarece orice schimbare electorală pe bază de egalitate, înseamnă o catastrofă, o mare nenorocire pentru națiune. Milioanele de muncitori, dacă ar avea drept de vot, s'ar folosi de aceste drepturi — după părerea lui Tisza — spre nimicirea națiunii maghiare. Cu privire la naționalități Tisza spune, că în urma votului universal supunerea naționalităților ar dispărea, că deputații aleși pe baza acestui vot ar primejdi și interesele cetățenilor nemaghiari.

Dar, dacă votul universal înseamnă primejdie pentru națiune, el e și contra dinastiei. Bunăvoința regelui, care vrea să dea cetățenilor drepturi mai largi, ar fi o greșală mare, căci democrația (curentul popular) odată ajuns la putere

se va folosi de aceste drepturi spre surparea tronului. Votul universal va întări socialismul naționalităților, al căror reprezentanți vor înmulți greutățile unei dezvoltări puternice a monarhiei, nimicind singurul element, care e strâns legat cu interesele dinastiei și cu menirea ei istorică . . .

Andrei Bârsan

(Vezi articolul: O faptă frumoasă)

Acesta e cuprinsul glăsurii lui Tisza, cu privire la votul universal. L-am schițat pe scurt, căci și așa iese la iveală în ce răcori bagă pe Tisza și pe oamenii de tagma lui nizuințele de-a să lărgi drepturile de vot în țară. Acești oameni scornesc fel de fel de grozăvenii, ca să sparie lumea, nădăjduind că astfel vor putea împedeca pornirea de egalitate.

Fie însă sigur dl Tisza, că de astădată și-a greșit ținta. În sus vor rîde de „primejdiile” ce le-a zugrăvit, în jos, la popor, cu nimic nu-și va întări popularitatea, ce nu o are. Căci aceasta să vede, că i-a fost scopul. Votul universal, pe lângă toate zvârcolirile, să va face, mai curând ori mai târziu. Il vor face bărbații, cari au iubire adevărată pentru popor și-l va ajuta la izbândă — spiritul, cerința vremilor.

Ce ținută să luăm?

În câțiva articoli și articolași din foaia noastră, vorbind despre stările politice de acum, am arătat ce ținută avem să luăm noi Români.

„Lupta” din Budapesta adună în un mănunchiu scurt, dar hotărît regulele după cari să ni să îndrepte purtarea și cari sunt următoarele:

Românii ca un popor chibzuit și element de bună rânduială și de pace, au știut totdeauna să-și păstreze cumpătul și să purceadă pe calea cuminenței politice.

Mai nainte de toate să recere, ca noi Românii să fim una și solidari în fața evenimentelor cari ne stau înainte.

Asta însemnează pe practica vieții, că obștia română trebuie să asculte necondiționat de conducătorii săi firești, de fruntașii partidului național.

Alegătorii români să nu-și promită nimănui votul, să nu se angajeze pentru nici un partid din țară. Vom avea noi candidații noștri, avem noi partidul nostru național: deci avem cu cine să ne însoțim, avem steagul, în jurul căruia să ne grupăm.

Vor fi adunări și conferențe electorale, noi românii să luăm parte numai la adunările și la conferențele partidului nostru. Cu alții să nu ne însoțim, între alții să nu ne învăluim. Ca oaspeți și pentru experiență și învățătură, putem să ne arătăm ori unde: ca factori activi însă numai între frații noștri de un sânge ne este locul. Dar în tot locul să ne purtăm în bună rânduială și să nu călcăm legile țării!

Intelectualii toți, fără excepțiune să-și aboneze ziarele partidului național, ca să fie orientați despre toate mișcările partidului.

Și — iarăși, toți intelectualii, preoți și mireni, să stăruiască pentru realizarea ideii salutare, ca toți țărani noștri cărturari să aboneze vre-un ziar popular.

Ce frumos ar fi, când în toată casa românească s'ar ceti slova tipărită, din care fii națiunii să-și ia curagiul, îndreptare și luminare!

O faptă frumoasă.

S'a scris prin gazete și s'a vorbit de multe ori, că aceia din tinerii noștri cari au avut stipendii din oarecare fond, după ce au intrat în viață și au ajuns la poziții sau și-au făcut stare, să restituie fondurilor banii primiți, cu ajutorul cărora și-au creat viitorul, ca astfel fondurile să poată da tot mai multe stipendii și ajutoare tinerilor noștri, doritori de învățătură.

Scrisele au rămas până acum scrise și vorbele vorbe!

Acum s'a ivit un om, un fruntaș de-ai noștri, dela care nația noastră și până aci prin munca lui desinteresată mult câștig a avut, și a arătat prin fapte, ce trebuie să facă foștii stipendiști și preste tot cum trebuie să aducem jertfe pe altarul nației.

Acest fruntaș, de care suntem mândri că-l avem, este dl *Andrei Bârsan*, profesor în Brașov și viceprezidentul „Asociațiunii”. Dânsul a adresat zilele trecute președintelui „Asociațiunii” următoarea scrisoare:

Brașov, 4 Ianuarie v. 1910

Mult Stimată Dle Președinte!

Imi iau libertatea a transpune prin filiala de aici a băncii „Albina” la adresa Casei Asociațiunii suma de 2400 coroane, drept răsplătire a sumei ce am primit-o ca stipendiu din partea Asociațiunii în anii 1878—81, pe timpul studiilor mele universitare, cât am

ost ajutat, timp de trei ani, cu câte 400 fl. anual.

S'ar cuveni să întorc și interesele, dar acum nu sânt în stare. Tot ce pot face, este să port și mai departe în inima mea recunoștința față cu instituția ce m'a ajutat în tineretea mea, și intrucât mă iartă modesta mea poziție socială, să-i dau mână de ajutor la realizarea mărețelor sale probleme.

Primiți mult stimată dle președinte, încredințarea celui mai profund devotament.

Cu deosăbită stimă:

Andrieu Bârsan,
profesor.

Poetul nostru, dl O. Goga, apreciând în „Lupta“ după vrednicie aceasta faptă nobilă și de tot rară, scoate la iveală și mai mult însemnătatea ei prin faptul, că dl A. Bârsan a jertfit aceasta sumă considerabilă „din prisosul atât de măsurat al unui salar de profesor“. Apoi publicând scrisoarea de mai sus, zice următoarele, vrednice a lua aminte:

„Cetind aceste rânduri simple și curate, ori-ce comentariu și ori-ce laudă sunt de prisos, fiindcă cu greu s'ar găsi cuvântul, care ar putea spune mai mult despre înalta cinste a unui om, ca această scrisoare. Cât privește „interesele“ poate fi liniștit dl Bârsan, că le-a întors însuși, și că ar fi pe alte cărări astăzi neamul nostru, dacă tot cât s'a cheluit pentru ai săi ar aduce astfel de roade.

Se vor găsi între cei mulți inimi generoase, cari să tresară în fața acestui gest frumos? Cu deosăbire pătura largă a cărturării noastre, leghionul fără număr al foștilor bursieri, cari par a-și fi uitat cu totul drumul pe care s'a croit belșugul lor de astăzi, acești oameni înțoliți în pripă din banul public, vor înțelege ei oare îndemnul unui suflet distins?...

Cine știe?... Profesiile cari să pot face astăzi la noi, sunt mai mult amare“.

Sibiu, 4 Februarie n.

Brătianu în Viena. În întoarcerea sa spre casă, primministrul României, dl Ionel Brătianu, a sosit zilele trecute la Viena, unde a avut o primire foarte frumoasă. Din prilejul acesta foia frunză din Viena „Fremdenblatt“ salută pe ministrul român în termeni elogioși, aducând cuvinte de laudă României.

România în ajutorul inundațiilor din Paris. Am scris în numărul trecut despre această mare nenorocire, iar în numărul acesta mai dăm unele amănunte la alt loc al foii.

Acum aflăm că România încă o sărit în ajutorul celor nenorociți. M. Sa Regele Carol a donat 10,000 lei, iar ziarul românesc scris în franzuzeste, „L'Independance Roumaine“, a deschis o listă de subscripție, în care în prima zi s'au scris 8650 lei. Asemenea și societatea „Crucea roșie“ din țară a scris 1000 lei și deschide o listă.

România are, ce e drept, multe de ajutat în țara proprie, dar cu toate acestea e foarte frumoasă această faptă, care contribuie ca multe altele la ridicarea României în vază și trecere și la străini. Asta încă e de lipsă!...

Mersul trebilor politice.

Pe la sfârșitul săptămânei trecute s'a întâmplat, ceea-ce era de prevăzut: noul primministrul Khuen a amânat dieta, iar noutatea zilelor este, că Majestatea Sa a însărcinat pe Khuen să disolve dieta și să facă noue alegeri.

Vot de neîncredere și amânare.

Incepem de unde am lăsat raportul nostru săptămâna trecută. În ședința de Joi a

dietei s'au continuat debaterile asupra numirii noului guvern, iar Vineri au ajuns la vot propunerile și dieta a primit cu majoritate de voturi propunerea lui Iusth, prin care să exprime neîncredere guvernului.

Indată ce s'a făcut cunoscut acest vot, s'a sculat primministrul Khuen și a dat președintelui dietei o scrisoare, iscălită de M. Sa, prin care să amână ședințele dietei până în 24 Martie c. Șoviniștii au făcut o larmă uriașă, dar faptul s'a săvârșit. Ministrii au părăsit dieta. Deputatul Battyáni în ciuda șoviniștii a propus, ca guvernul să nu aibe drept a încasa dări sau a face cheltuieli și dieta a primit propunerea, dar ea are puțină valoare practică.

Însărcinarea M. Sale.

După amânarea ședințelor dietei, Khuen a mers la Viena și a făcut raport M. Sale despre starea lucrurilor, totodată însă și-a dat și abdicarea în numele întregului minister, ca Majestatea Sa să dispună și să hotărească cum voiește.

Majestatea Sa a hotărât. N'a primit abdicarea și a însărcinat pe Khuen să disolve dieta și să facă noue alegeri.

Hotărârea dată în scris ministrului Khuen este de următorul cuprins:

Iubite conte Khuen-Héderváry!

Abdicarea, prezentată de Dta în numele guvernului ungar, nu o primesc și iau la cunoștință cu aprobare faptul, că îmi vei face propunere pentru dizolvarea dietei și pentru convocarea noii diete la timpul său.

Viena, 31 Ian. 1910.

Francisc Iosif.

Ce urmează.

Noul guvern al lui Khuen are lipsă de vreme, să se pregătească pentru alegeri. Dela aceste pregătiri atârână timpul, când să vor face alegerile. Unii susțin că alegerile vor fi în vară, alții zic, că la toamnă. În privința ținutei noului guvern publică foia „Frankfurter Zeitung“ o convorbire ce a avut-o un corespondent al ei cu primministrul Khuen.

Despre mine nu să poate presupune — a zis Khuen — ca să abdic de un punct principal al programului meu, de introducerea votului universal și cred, că voi pntea împărăția îndoielile lui Tisza și Andrássy. Dacă aceasta nu va succede până voi prezenta proiectul meu de lege, adevă în decurs de cel mult un an, atunci acești doi domni trebuie să se dea la o parte. Reforma legii de alegere o va face dieta nouă. Despre amănunte e încă prea de timpuriu a vorbi. Lucru principal este acum a lupta împotriva partidului stângei extreme, care nu reprezintă simțământul adevărat al țării.

A spus apoi mai departe primministrul, că lui îi să imbie mulți oameni de valoare, ca spani. Țara e împotriva partidelor independente. Dieta de acum e total compromisă în fața publicului și el, Khuen, are credința, că la alegeri va eși biruitor.

Dizolvarea dietei.

Dieta e amânată până în 24 Martie c., dar să poate, ca ea să fie dizolvată mai curând. Așa să zvoneste, dar știrea aceasta nu e sigură.

Partidele pregătesc alegerile. Primul ministru va forma un nou partid, numit *partidul reformei*.

Noul partid va fi așezat pe bază 67-istă.

Știrile din Croația.

Noul primministrul voiește să statorească o înțelegere și cu Croații. Pentru acest scop el a avut mai multe consfătuiri cu deputații

croai. S'a făcut o înțelegere de înțelegere, că coaliția sârbo-croată va primi cooperarea cu vechiul partid național-croat, care să disolve acum câțiva uni și va reinvia. Banul de acum, Rauch nu-i chemat să facă această învoială și să va retrage. Urmașul lui nu-i cunoscut încă. În postul de ministru al Croației va fi numit probabil Tomassich. Dieta croată va fi convocată în luna aceasta spre a fi dizolvată și apoi să vom face noue alegeri și în Croația.

Adunarea reuniunii de înmormântare.

Adunarea I. generală a reuniunii de înmormântare a districtului protop. gr. cat. din Sibiu s'a ținut în 30 a. l. tr. în sala școlii gr. cat. din Sibiu. Raportul conziliului direcțional adresat către adunarea generală, care raport s'a luat spre știință aprobătoare, este următorul:

În conformitate cu dispozițiile §. 17 din statute, avem onoare a prezenta despre starea Reuniunii de înmormântare a districtului protop. gr. cat. al Sibiului pe timpul dela înființarea ei, cu datul de 6 Iunie a. c. până în 26 Decembrie a. c., următorul raport:

Scopul nobil și umanitar cel urmărește această reuniune dela înființarea ei, de abia 1/2 an, se vede și din faptul, că în decursul acestui timp a solvit ajutoarele statutare după 11 cazuri de moarte în sumă de cor. 1128.50 după următorii membri: Ana Capotă, Maria Căndea sen., Ioan Blezu, Ioan Acsente, Bucur Pascu, Marina C. Pătrușcă, Stana I. Muntean, Sora P. Bozdoghină, Sora Fântână, Eva I. Maier și Bucur Iliuțiu.

Sub titlul taxe à 60 fl. dela membri, în 1909 am încasat suma de cor. 2355. În decursul anului au fost înscriși la această reuniune 401 membri, solvind taxa de înscriere în sumă de cor. 1042.60.

Taxe de înscriere dela noii membri ai reuniunii în număr de 13, am încasat cor. 33.80, acești membri au fost înscriși în locul celor răposăți și repășiți din sinul reuniunii. Numărul celor șterși la cererea proprie au fost 14. Nrul total al membrilor cu finea anului 1909 e 389.

Percepțiunile reuniunii sunt următoarele: Taxe de înscriere Cor. 1076.40. Taxe à 60 fl. Cor. 2355.—. Donațiuni la fondul de rezervă al reuniunii Cor. 108.10. Interese după depuneri 24.96.—. Suma percepțiunilor Cor. 3564.46.

Față de acestea stau următoarele eroagațiuni: Ajutoare statutare după 11 cazuri de moarte Cor. 1128.50. Onorare funcționarilor reuniunii 165.—. Spese administrative și de fondare Cor. 363.16.—. Suma erogatelor e de Cor. 1656.66.

Subtrăgându-se eroagațiuni din percepțiunile sume activelor cu finea anului 31 Decembrie 1909 face cor. 1907.80, dintre cari 1500 cor. sunt elocați la Albina cu libelul Nr. 32541 à 4 1/2%. Starea depunerii acesteia cu 31 Dec. 1909 e cor. 1522.62. Cu libelul Nr. 2486 sunt depuși la „Patria“ în Blaj în favorul fondului de rezervă cor. 102.10 à 5%. Starea acestor depuneri cu 31 Dec. 1909 e cor. 104.44. În numărul sunt cor. 280.74. Restanța cu plătirile după cazurile de moarte à 60 fl. cu finea anului 31 Dec. 1909 face suma de cor. 258.60. Cu considerarea la faptul, că încă nu avem membri la secția a doua, care până în prezent nu s'a putut activa, să se autorizeze în direcțiune, că în caz când va ajunge suma membrilor de nou înscriși la 300, să întreprindă dispozițiunile necesare pentru constituirea secției a II-a și eventual a III-a. După aceste premerse onorabila adunare să binevoiască:

1) A lua raportul general la cunoștință.

2) A aproba rațiociniul anului 1909 și a vota direcțiunii absolutorul.

3) A exprima condolența membrilor re-
pasați.

4) A lua măsuri pentru autenticarea
protocolului.

Sibiu, din ședința direcțiunii ținută în 26
Decembrie 1909.

Iuliu Bardosy,
director.

Pompiliu Simoneti,
secretar.

Romul Botezan,
cassar.

De pe satele noastre.

Din Marpod.

Dela venirea preotului nostru Florian Bologa în parochia noastră, Marpod, a început putem zice o viață nouă între noi Români de aici.

Afacerile noastre bis. și școl. fundamentale sunt în deplină ordine, despre ce superioritatea noastră bisericească este — credem — încredințată, iar noi pe deplin mulțumiți.

Prin stăruințele neobosite ale preotului nostru multe lucruri s'au îndeplinit spre mulțumirea poporenilor săi.

Intre altele nu pot trece cu vederea a scoate la iveală stăruințele neobosite pentru tinerimea noastră cu scop de a-i da o creștere bună.

Așa a stăruit cu sfatul și cu fapta pentru ca tinerimea să se grupeze în două societăți, societatea feciorilor și societatea fetelor.

A compus pentru fiecare societate statute, a regulat petrecerile lor și ca să facă început și unui fond al acestor societăți, a dat tinerimea noastră aproape în fiecare an sub conducerea preotului și a învățătorului, câte o

producțiune teatrală. S'au jucat și până acum piesele, *Rusalile, Arvinte și Pepelea, Nunta fărâncască, Florin și Florica, Cînel Cînel, Vivandiera, Herșcu Buccegiu* etc., precum și dialogurile de inv. Suciș, și alte anecdote de Sperață.

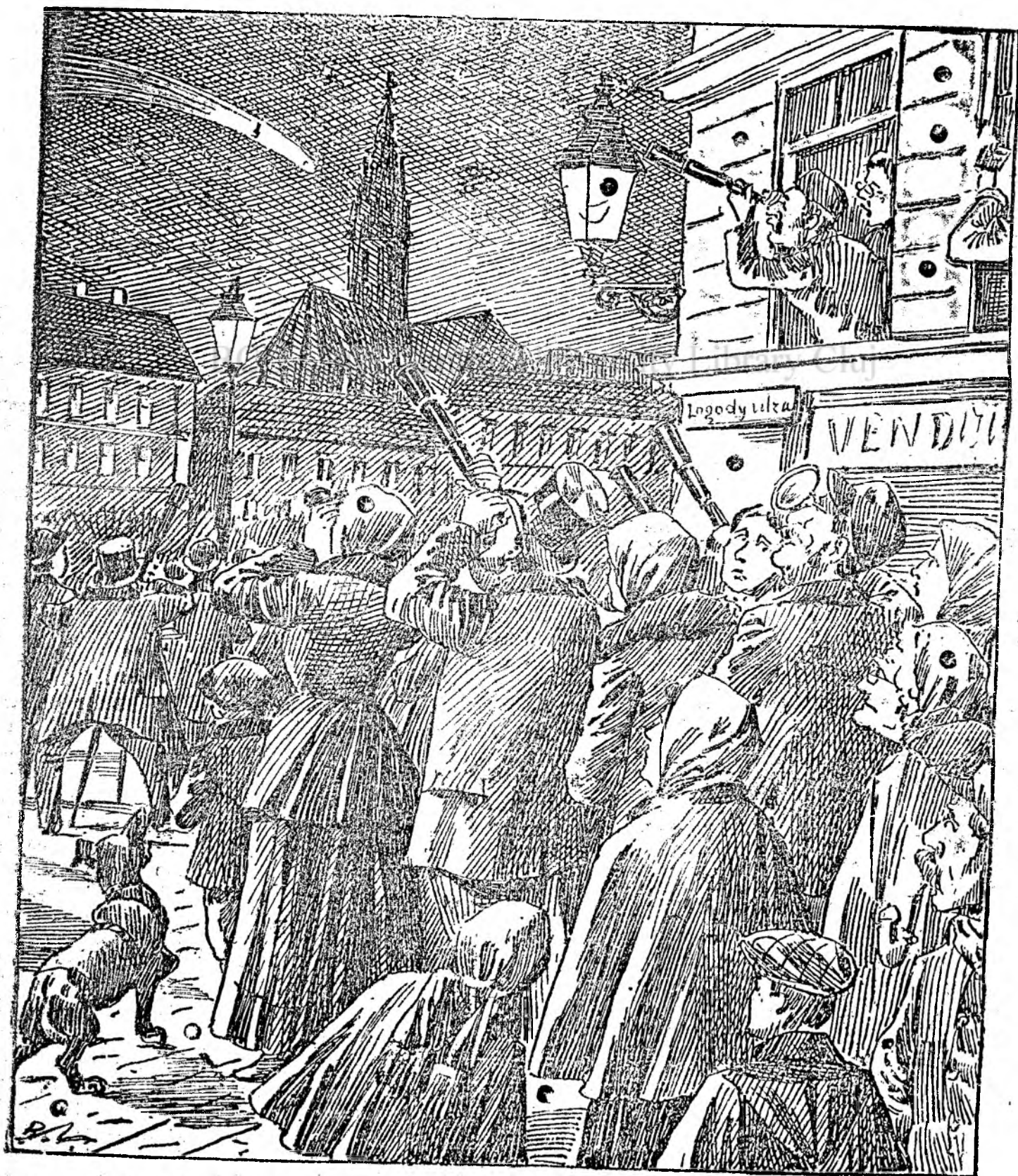
Din venitul acestor producțiuni — an de an au rămas sume frumoșele, așa că azi la banca din loc societatea feciorilor are depusă suma de 66 cor. 86 fil., ear societatea fetelor 33 cor. 16 fil.

Avem bibliotecă parochială cu 99 membri, și bibliotecă școlară cu 122 membri.

Pe ziua de 7 Ian. c. am invitat Comitetul desp. Noerichiu al „Asociațiunii“ ca să înființeze și la noi o agentură și bibliotecă.

Domnul director al desp. Noerichiu, N. P. Petrescu, a și convocat în ziua amintită comitetul la o ședință, cu care ocaziune pe lângă alte agende, a fost înființată aici agentura

O stea cu coadă.

Am spus în nrul trecut, că s'a ivit pe cer o cometă sau stea cu coadă. Steaua acum să vede și la noi, sara pe la ceasurile 5—6, în partea de apus a boltei cerești. Steaua aceasta nu e de a se confunda cu cometa Halley, care se va vedea la primăvară. Noua cometă se va mai vedea vre-o săptămână, apoi se va depărta dela pământul nostru și dela soare. Chipul nostru ne arată cum privesc oamenii în un oraș din Ungaria ivirea stelei pe cer, având ochelari anume.

și o bibliotecă populară, predându-ne cărțile dăruite de „Asociațiune“.

Au reprezentat comitetul dl dir. N. P. Petrescu, dl preot din Ilimbav I. Alexandru și dl inv. din Hosman I. Pampu, cărora cu drag le mulțumim pentru stăruințele ce au desvoltat cu acest prilej.

Tot atunci tinerimea, pregătită de dl părinte, a dat o producțiune teatrală, cu un program de 7 puncte, executate, ca și la producțiile de mai nainte, cu mult succes.

Au jucat foarte draguț Alexandru Maer (rolul Manole), tot asemenea Linuța Armenciu (rolul Balașei) cari ambii merită toată recunoștința pentru prestațiunile lor. La locul său găsitam și de astădată pe tinărul Ion Bologa (rolul Nalbă) dar mai mult în jocul comic „Țiganul la cătane“ de Suci, care a produs ca Țigan (Visan) împreună cu familiarii lui Maria Achim (Sofrănia) Alexandru Maer (Cordel) și Iosif Mihu (cătana) mult haz și ris.

Foarte mulțumitor s'au achitat de rolurile lor și tinerii Iosif Cătană (Savu), Maria Achim (Adela) Ion Nistor (Radu), Ana Mihu (Caliopi) și Maria Măniș (Ioana).

Peste așteptare au predat piesa de V. Alexandri „Turnul Măgurele“ copii economului de aici Iacob Maer, Ion și Saveta împreună cu Ion Achim. (ca doctor) Cântările au fost asemenea foarte bine executate, sub conducerea învățătorului nostru Oct. Sumea.

Petrecerea a fost cercetată de dl Dir. N. P. Petrescu dl inv. Banda din Fofeldea, dl Pampu inv. în Hosman cu doamna — tinerii din Hosman și Țichindeal. Din înțelegința din loc dl notar E. Schmid, dl I. Schneider capel ev. luth. dl rector ev. luth. Faschiny și mama, dșoarele paroch. ev. luth. Ema și Liusa și dl E. Iosephi student, primarul com. și foarte mulți consăteni sași.

La masa comună luată după producțiune Români și Sași împreună, și-au petrecut în frumoasă armonie. Sub conducerea econ. sas de aici Kesler oaspeții noștri sași ne-au delectat cu câteva cântări românești.

Frumoasa vorbire a dlui director N. Petrescu, plină de povește pentru creșterea tinerimei noastre și deșteptarea poporenilor noștri români a făcut plăcută impresiune.

Harnicul nostru notar, în limba română ca totdeauna și de astădată a știut să miște inimile noastre și dorul nostru spre deșteptare, și înaintare.

Ne place și faptul, că am înțeles cum că tinerimea noastră din venitul curat al petrecerii va dărui o parte și pentru biblioteca populară înființată.

Un poporean.

Din Turda.

— Un om uitat de sine. —

De vre-o câțiva ani meseriașii români din Turda s'au trezit și ei la viața corporativă și românească. An de an aranjează petreceri și producțiuni, din venitul cărora s'a înjghebat un mic fond cu menirea să servească de bază la reuniunea, ce e pe cale a se înființa și a cărei statute sunt deja gata, așteptând numai momentul politic priincios, ca să fie așternute spre întărire la minister. Tot din venitele petrecerilor acestora s'au cumpărat nește haine de călușer, s'a cumpărat material pentru culise, cortină, bină și alte trebuincioase la reprezentațiunile teatrale.

De prezent încă se pregătește tineretul la o reprezentație teatrală, pe ziua de 7 Febr. c. La una din forțele de teatru s'a iscat un mic conflict de natură personală, între o calfă și între măestrul Alexandru Chiș.

Acest domn din urmă însă, în loc de a se răfui cu cel care a avut ceartă, se retrage

dintre meseriași și își dă abdicerea și din comitetul meseriașilor. Asta însă nu ar fi fost nici o pagubă pentru meseriași.

Culmea scandalului însă este următoarea faptă a numitului Alexandru Chiș:

Apropiindu-se petrecerea cu reprezentație teatrală, unii membri din comitet au mers la Chiș ca să ia în primire hainele de călușer, apoi bina, culisele etc. El însă le-a declarat, că nu le dă până nu-i vor plăti meseriașii 40 sau 80 coroane. Și n'a voit să le dea nici când dl avocat Dr. Valer Moldovan s'a prezentat la dânsul, însoțit de martori.

Astfel bieții meseriași acum, când abia câteva zile îi desparte de ziua producțiunii teatrale sunt siliți să-și facă cortină și culise nouă, ca să se poată ținea petrecerea și teatru, la care se pregătesc cu zel și însuflețire.

Mai rău e în privința hainelor de călușer. Dacă dl Chiș va rămânea pe lângă îndărătnicia de până acum, vom fi siliți să lipsim publicul de plăcerea de a vedea pe falcicii călușeri în frumosul costum românesc.

Pe cum aud, meseriașii au hotărât să boicoteze pe Alexandru Chiș ștergându-l din sinul meseriașilor români din Turda, să-l boicoteze și în privința socială, ne mai stând de vorbă cu el, ca astfel să-i pară rău de fapta nedeamnă și neromânească ce a făcut-o. Facem cunoscut acest lucru fruntașilor și poporului român din Turda și jur, ca să știe ce inimă are pentru cauza publică a meseriașilor acel meseriaș, căruia îi se dau întreprinderi românești la școale, biserici etc.

Petrecerea și teatrul din 7 Februarie îl vom ținea în orice caz și ne vom sili să ne producem cât se poate de bine. Iar publicul va alerga să sprijinească nizuințele meseriașilor, cari au trebuit să sufere atâta pagubă din pricina răutății și îndărătniciei unui fost membru al societății lor, uitat de sine.

Correspondentul.

Vorbirea dlui Mihali.

rostită în ședința de Marți, 25 Jan. c.

Am dat în nrul trecut în estras vorbirea dlui Teodor Mihali, ținută în dietă în 25 Jan. c. asupra programului guvernului. Astăzi dăm frumoasa și teinica vorbire în întregime.

Ea este următoarea:

Onorată dietă! (S'auzim).

În numele partidului parlamentar al naționalităților am onoare să fac câteva declarații cu prilejul prezintării noului guvern. Mărturisesc sincer, că m'a uimit peste măsură modul cum s'a discutat în cameră asupra acestei chestiuni de mare importanță, căci după cum îmi închipuiam eu, azi, când guvernul să prezintă între împrejurări atât de grave, în rândul dintâi trebuie să ne ocupăm cu programul lui și nu cu chestiuni personale, ce privesc confesiunea lui religioasă și relațiile lui familiare și cele de altă natură. Nu voi să intru în meritul acestei chestiuni, căci nu e chemarea mea să apăr prestigiul guvernului, deoarece aparțin unui partid opozițional; ci voiesc numai să declar, că atât ca fond cât și ca formă așteptăm o altă discuțiune și nu voi urma deci în privința asta pe cei cari au vorbit până acuma, ci voi intra de-a dreptul în meritul chestiunii ce ne preocupă.

Din declarațiile ce au făcut atât în cameră cât și în presă guvernul dimisionat și partizanii lui, mi-am format convingerea că fostul guvern a atribuit izbucnirea gravei crize actuale faptului, că armonia dintre rege și națiune a încetat. Eu nu împărtășesc părerea asta. Centrul de gravitațiune al crizei îl găsim în chestiunea legiurii, votului universal secret și egal. (Aprobări în centru).

Între rege și între masele întinse ale popoarelor, sau, dacă vă mai place, între națiunea apărută în senz politic, — nu există nici o disonanță, nici o divergență de vederi. Să poate că au existat între guvernul dimisionat și între parlament divergențe, dar după cât înțeleg eu, între rege și între popoarele sale dimpotrivă a domnit în chestiunea asta cea mai perfectă bunăînțelegere și armonie. (Dăsaprobări în stânga).

E adevărat, că nu-mi fac părerea asta din un izvor nemijlocit, căci doar guvernul dimisionat s'a îngrijit să abată pe toți dela treptele tronului, ca nu cumva regele să facă experiențe nemijlocite în privința intențiunilor sale și s'a îngrijit, ca să nu ceară informații dela reprezentații majorității locuitorilor țării. Deci nu-mi pot face o părere din izvor nemijlocit, voi judeca însă situația la lumina chestiunii ce s'a pus aici în fața publicității.

Majestatea Sa, deja în 27 Mai 1906, în mesagiul de tron, a declarat următoarele asupra votului universal, secret și egal (S'auzim! S'auzim! Citește):

„Din punctul de vedere al desvoltării în spiritul vremilor de azi a vieții constituționale, problema de căpetenie a guvernului va fi ca extinzând drepturile politice asupra tuturor straturilor societății, să aducă în reduta constituției întregul națiunii. În acest scop va elabora proiectele referitoare la practicarea liberă a votului universal, având în vedere atât ideile democratice din timpurile noastre cât și păstrarea caracterului național al statului ungar. Acestea sânt, stimați domni, magnați și deputați, chestiunile pentru cari guvernul a convenit să se angajeze în înțelesul, că ele sânt chestiuni ce trebuie rezolvite în rândul întâi și necondiționat, chestiuni a căror rezolvire nu să poate nici zădărnici și nici întârzia prin sulevarea altor chestiuni. Și pentru acest angajament al guvernului și-a dat aprobarea și opinia publică a națiunii, cu prilejul alegerilor parlamentare de dăunazi“.

Când Majestatea Sa regele s'a declarat în favoarea votului universal atât de lămurit și de categoric și când sunt convins că țara dorește realizarea votului universal, cred că pot să afirm cu temei că azi există o armonie deplină de vederi între regele și popoarele sale.

Că între parlament și guvernul dimisionat nu există înțelegere, vina o poartă atât parlamentul, cât și fostul guvern însuș. Dar partidul naționalităților a declarat chiar la începutul acestei sesiuni că parlamentul actual nu reprezintă voința țării și prin urmare nu este o reprezentanță adevărată a poporului. Pentru că trebuie să facem deosebire între cele două păreri. Una este părerea guvernului și a parlamentului, pe care s'a bazat, și alta a popoarelor din țară și a națiunii politice.

Când a ajuns la cunoștința țării amintita dorință a M. Sale, toate popoarele au primit-o cu mare bucurie, în speranță, că în sfârșit se vor elibera de sub iobăgia politică și vor căpăta drepturi constituționale.

Pentru că la 1848 s'a dat numai libertate individuală; lupta pentru libertatea politică abia acuma este în toiul ei. Dar ce a făcut guvernul? A trăgănat lucrul chiar contra mesagiului de tron, a dat la o parte reforma electorală bazată pe dreptul de vot universal, egal și secret, și în locul acesteia a venit cu un proiect de pluralitate, silind pe M. Sa să-și dea învoirea prea înaltă pentru acest fel de proiect. Din dreptul electoral universal nu s'a văzut însă, din purtarea atât a guvernului, cât și a parlamentului, că nu ține ca această reformă să devie lege, ci numai să se trăgăneze lucrul.

On. Camera! Partidul naționalităților s'a exprimat asupra acestei chestiuni deja la 1906, când în ziua de 3 Iulie, într-o moțiune înaintată biroului Camerei, s'a exprimat asupra acestei arzătoare chestiuni după cum urmează: (S'auzim! S'auzim! la mijloc):

„Din parte-ne suntem gata să dăm tot sprijinul guvernului M. Tale, în toate afacerile, pe care înalta apreciere a M. Voastre le socotește ca bune pentru întregirea cu noi garanții a vieții noastre constituționale și pentru dezvoltarea în spirit modern și adevărat democratic a constituției țării. Salutăm deci din toată inima pe M. Voastră, ca pe nobilul începător al unei opere de reformă epocală. Nu există stat, în care sistemul electoral să se fi învechit atât de mult, ca la noi, unde sunt în acest sistem rămășițe încă din vremea evului mediu.

„Reforma aceasta cerută de timpurile moderne formează dorința noastră neștrămutată și ea s'a dovedit ca o necesitate inexorabilă. Deaceia suntem gata a da sprijinul nostru întru aducerea unei reforme bazate pe dreptul de vot universal, egal, secret și pe comune, conform cerințelor adevăratei idei democratice, nefalsificabile, cu excluderea tuturor restricțiilor cari ar jigni popoarele de naționalitate nemaghiară sau vre-o clasă socială a țării, cu excluderea arondărilor tendențioase și cu aducerea de garanții suficiente pentru a asigura exercițiul liber al dreptului electoral, — pentru că viața noastră constituțională numai așa va fi așezată pe temelii largi și solide ale totalității cetățenilor și numai așa va fi reprezentanța noastră expresia adevărată și fidelă a voinții poporului“.

Domnilor deputați, acesta a fost punctul de vedere al partidului deputaților naționaliști în ce privește reforma electorală în momentul când guvernul de-atunci s'a prezentat. Partidul nostru observă același punct de vedere acum când se prezintă noul guvern.

Domnilor deputați (S'auzim!), partidul deputaților naționaliști în afară de chestia reformei electorale, a cerut dela fostul guvern și rezolvirea chestiunii naționalităților și a chestiunilor sociale. Cu regret a trebuit să constatăm că fostul guvern n'a făcut nimic în chestiile aceste, ei a complicat și mai mult atât chestia naționalităților, cât și chestiile sociale (Aprobări vii în centru).

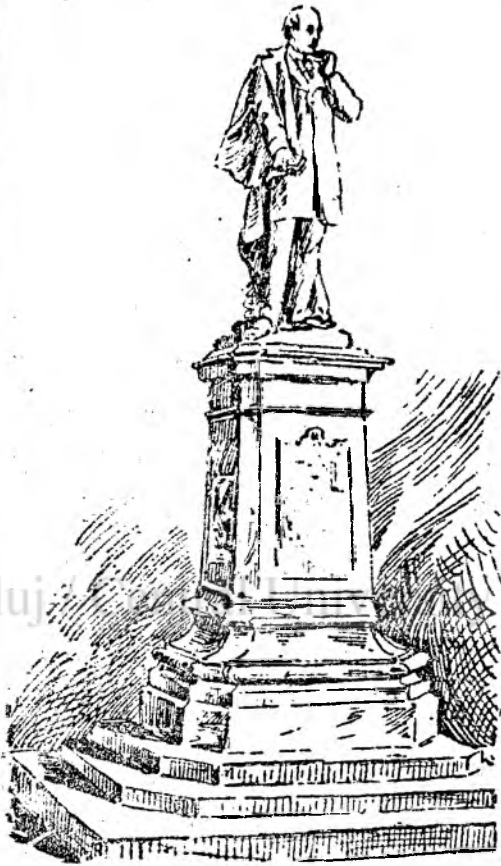
Pentru că în Ungaria naționalitățile și clasele muncitorilor n'au fost niciodată în așa măsură prigonite ca și în vremea „marelui“ guvern „național“. Trebuie să constatăm că toate stăruințele noastre pe lângă guvern au rămas fără rezultat; plângerile noastre întemeiate și dovedite cu acte, atât în chestia naționalităților cât și în chestiile claselor muncitorilor n'au fost luate în seamă și ascultate, așa încât astăzi, de ce s'o mai tăgăduim?, majoritatea covârșitoare a cetățenilor țării se bucură din inimă că, în fine, scapă de acest mare guvern național. (Aprobări zgomotoase în centru.)

Premiând aceste, dați-mi voie să fac câteva declarații și despre noul guvern. Declar înainte de toate că n'avem încredere în noul guvern. N'avem încredere, fiindcă din programul său ținut în termeni generali nu ne-am putut convinge despre modul în care vrea să rezolve atât chestiunea reformei electorale, cât și chestiunea naționalităților și chestiunile sociale. On toate acestea, în ce privește reforma electorală constatăm oare-care progres în programul guvernului și anume în declarația, că reforma electorală va fi întemeiată pe principiile egalității politice și să va realiza cu excluderea pluralității. În ce privește însă

chestiile sociale și chestiunea naționalităților nici decum nu putem fi mulțumiți cu declarațiile guvernului; cu toate aceste constatăm o îmbunătățire și un progres în declarațiile că va preciza, prin lege, dreptul de întronire și de asociare și va garanta liberul exercițiu al acestor drepturi. (Zgomot și contestări).

Domnilor, dacă dânsul ne-ar făgădui chiar mai mult, totuși nu i-am vota încredere, căci multele făgăduinți nu ne mai pot amăgi. Totdeauna ni-s'au făcut mari făgăduieli, cari nu au fost împlinite. Pentru aceea nu aș putea avansa încredere noului guvern, nici dacă s'ar rosti în mod favorabil atât în chestia reformei electorale, cum și în chestiile naționale și sociale.

Nu urmează însă că să votăm neîncredere unui guvern, care vine la putere într-o situație atât de anevoioasă, înainte de a-i cunoaște gândurile. Eu și partidul meu vom

Statua lui V. Alexandri.

suspenda manifestarea încrederii până ne vom încredința, că va realiza reforma electorală conform principiilor democrației (Sgomot). Partidul nostru a declarat în nenumărate rânduri în cameră cum că țara asta nu va avea pace și liniște până nu să va înscrie în lege dreptul de vot universal, egal, secret și comunal și până când în cârmuirea țării nu va triumfa ideea democrației. Imi iau deci voie să prezint camerei cu acest prilej o propunere pe care o va putea adopta oricine (Sgomot), în sensul că partidul nostru, în situația de acum, înălțurând orice altă preocupare națională sau socială, pune prețul de căpetenie pe creierea votului universal ca chestia cea mai de seamă a situației politice. (Dând citire moțiunii).

„Moțiune. Camera primește cu închinare numirea noului guvern și va sprijini guvernul numai atunci, dacă el să angajează a realiza votul universal, egal, secret și comunal în scopul împlinirii dreptului adevărat și al egalității politice. Până la prezentarea acestei legi, camera suspendă hotărîrea în chestia încrederii“.

Am onoare a prezenta această moțiune și rog on. camera ca să o voteze. Declar din nou că nu avem, ce-i drept, încredere în noul guvern, suspendăm însă chestia încrederii până la prezentarea proiectului de reformă electorală. (Aplauze).

Amintire'ndepărtată.

Amintire'ndepărtată,
— Floare-albastră, —
Nu'mi mai bate la fereastră!

Lasă-mi inima trudită,
De dorințele deșarte,
Și te du în alta parte!

Nu te sperii de coliba
Mea săracă?
Ce ai găsi aci să-ți placă?

Unde-și sapă pustiirea
Nenorocul

Și s'a stins pe vatră focul? . . .
Maria din Sălagiu.

Statuia lui V. Alexandri.

(Vezi ilustrația).

Din monumentele României dăm azi statuia marelui nostru poet Vasile Alexandri, ridicată în Iași.

În București asemenea îi să va face poetului o statuie. Academia română are adunat spre acest scop un fond însemnat.

Ciobanul și Balaurul.

— Poveste Slovească. —

(Urmare și fine).

Dupăce plecă ciobănița, boierul cel frumos se făcu la loc ceace era, adevă un vrăjitor din munți. Ciobanul îl cunoșcu numai decât pentru că vrăjitorii au trei ochi. Vrăjitorul acela era un om foarte îndemânat; știa să se presechimbe ori cum voia. Vai de capul celui care ar fi îndrăznit să i-se pună împotriva.

Ciobanul se îngrozi când văzu pe vrăjitor, dar avea și mai mare groază de nevastă. Vrăjitorul îl întrebă unde a fost și ce a văzut? Ciobanul se înspăimântă când auzi întrebările. Ce se spună? Îi era frică de șarpele cel bătrân, apoi să nu-și calce jurământul; dar de trei ori mai mult îi era frică de vrăjitor.

Dupăce vrăjitorul îl întrebă de trei ori și când îl mai văzu că începe să se încrunte și să se umfle a uitat și jurământ și tot. Atunci povesti unde a fost și cum a pătruns înăuntru stâncei.

— Așa, zise vrăjitorul, acuma vino cu mine să-mi areți iarba și stânca!

Ciobanul se luă după dânsul.

Când au ajuns dinaintea stâncei, ciobanul zmulse un fir de iarbă și atinse cu el stânca, care se deschise. Dar vrăjitorul nu voi ca să între mocanul; de asemenea nici el nu întră ci scoase o carte din buzunar și începu să cetească. Ciobanul, de spaimă, se făcuse cumu-i varul la față.

De-odată pământul se cutremură. Se auzi în stâncă șuere grozave și un bălaur înspăimântător eși din peșteră. Era șarpele cel bătrân care se presechimbase într'un balaur grozav. Gura lui vărsa foc, capul îi era îngrozitor, iar coada sa care bătea în dreapta și în stânga, sfărâma toți copacii pe cari îi atingea.

— Aruncă-i căpăstrul acesta în gât și strigă vrăjitorul către cioban.

Și îi dădu un fel de frânghie, fără a lua ochii de pe carte. Ciobanul luă frânghia dar nu îndrăzni să se apropie de bălaur. Dar când vrăjitorul îi porunci a doua și a treia oară, el n'avu încânto și se supuse. Sărmanul mocănaș! Balaurul se încolăci în jurul lui și înainte încă de a avea vreme să se gândească în ce primejdie se află, iată pe mocanul no-

stru pe spatele bălaurului care zbură cu el în văzduh.

În clipa aceea se făcu un întineric adânc; dar focul din ochii bălaurului lumina calea prin pustiriile văzduhului. Pământul se cutremura, pietrele se duceau de-a rostogolul în văzduh. Bălaurul mânios bătea cu coada și'n dreapta și'n stânga și copacii pe cari îi atingeau cădeau sfărâmați ca și cum ar fi fost nește vergele. Și vărsa atâta apă de mai să înecă întreg pământul. Era cea mai cumplită pustiire. Totuș, puțin câte puțin, mânia spurcăciunii se mai liniști. Încetă să-și mai vânture coada, nu mai vărsa apă pe pământ, de asemenea ochii lui nu mai aruncau flacări. Ciobanului îi mai veni inima la loc. Trăgea nădejde că de-acum bălaurul se va coborî pe pământ. Dar pășaniile bietului mocan nu se sfârșiseră încă. Bălaurul voia să-l pedepsească și mai tare. El se urcă tot mai sus, din ce în ce mai sus; munții păreau ciobanului ca nește mușuroae de furnică... Bălaurul se urca mereu. Mocanul nu mai vedea acum decât soarele stelele și nouri... Bălaurul rămase plutind în înălțimile cerului.

— Doamne, Dumnezeu, ce-am să mă fac eu? Plutesc așa în văzduh; dacă sar mă așteaptă moartea jos, eu nu pot să zbor prin ceruri!

Așa se tânguia sârmanul cioban și începu să plângă cu lacrimi amare.

Bălaurul nu-i răspunse nimic.

— Bălaurule, mărite bălaur, fie-ți milă de mine! murmura ciobanul. Să ne coborim pe pământ; de-acumă nu te-oiu mai supăra până oiu pune mâinile pe piept!

O piatră și s'ar fi mișcat de aceste rugăminți. Bălaurul însă nu zicea nici da, nici ba; el nu se mișca de fel din loc.

De-odată ciobanul auzi cântec de ciocărlie; mare bucurie a fost pe sufletul său. Ciocărlia se apropie de dânsul. Când s'a apropiat bine el zise:

— Ciocărlie, pasăre scumpă lui Dumnezeu, te rog, dute până la Părintele cerese și povestește-i chinurile mele. Spune-i multă sănătate din partea mea și că îl rog să mă ajute!

Ciocărlia zbură și duse vorba la Dumnezeu.

Tatălui cerese i-se făcu milă de cioban; el scrisese ceva cu litere de aur pe-o foaie de mesteacăn, puse foaia în ciocul paserei și îi porunci s'o lase să cadă pe capul bălaurului.

Ciocărlia porni cu răvașul Dumnezeiesc în văzduh și lăasă scrisoarea cu litere de aur să cadă pe capul bălaurului. În clipa aceea chiar bălaurul și ciobanul căzură la pământ.

Când își veni în fire, mocanul, văzu că se găsește lângă coliba sa; își văzu cănele Dunai care îi aducea oile.

Dar ca să spunem drept cum a fost, el văzu că a dormit și avusese un vis. Povestea s'a sfârșit. Trad. de Virgil Caraiovan.

Cântecul lui Mihai Viteazul.

Auzit-ați de-un Oltean,
De-un Oltean, de-un Craiovean,
Ce nu'i pasă de Sultan?

Auzit-ați de-un viteaz
Care veșnic șade treaz
Cât e țara la necaz?

Auzit-ați de-un Mihai
Ce sare pe șapte cai
De strigă Stambulul vai?

El e Domnul cel vestit
Care 'n lume a venit
Pe luptat și biruit.

Spue râul cel Oltean,
Spue valul Dunărean
Și codrul Călugărean,

Câte lupte au privit,
Câte oști au mistuit
Câte oase-au înălbit;

Mulți ca frunzele de brad,
Ca nisipul de pe vad,
Ca gemetele din iad!

Spue corbii munților
Și fiarele codrilor
Care-a fost nutrețul lor?

Fost-au leșuri Tătărești,
Trupuri sarbede Turcești!
Date'n săbii românești.

Alelei! Mihai, Mihai!
Căci de noi milă nu ai
Să ne scapi de amar și vai!

V. Alexandri.

Podul Turzii.

(Urmare și fine).

Atâta să știe despre podul Potaissei, dar poporul mai povestește, că în acest loc să află în adâncimile apei un iaz (gat) de aur, pe care însă nimenea nu l'a putut găsi. Să nu fie oare această legendă o frumoasă alegorie, simbolizând lumea romană, epoca de aur a Daciei, cufundată pentru totdeauna în noianul vecinicii?

Un alt pod a stătut la Turda pe timpul principilor ardeleni, despre care avem dovezi scrise. Acesta a fost așezat mai în jos de podul roman, acolo, unde să împreună canalul morii Beclenii cu Arieșul. Câțiva din piloții lui s'au văzut în apă până mai de curând. La repararea și susținerea acestui pod erau obligați nobilii și cetățenii din oraș, cum și băieșii dela minele de sare. Vama podului competea orașului.

La 1612 adunarea orașenească fixează vama podului astfel: după un bou să plătea un ban, după un cal doi bani, un om pedestru avea să plătească un ban etc. La 1626 principele Gavrilă Bethlen obligă prin un ordin pe toți trecătorii a plăti vama, adecă și pe nobili, cari de altcum erau scutiți de multe biruri. Concluze cu privire la vamă mai aflăm în anii 1636 (Aprobate, partea V. edictul XCII), 1656 și 1659.

Pe la începutul secolului al XIX-lea podul acesta să afla în o stare deplorabilă și așa s'a decis să se facă un nou pod, podul de azi. El e așezat și mai în jos decât cele două de mai înainte, la marginea sudică a orașului, lângă promenadă. A fost construit între anii 1804—1815 de măiestrul Kővecsi din Turda, cu cheltuiala orașului și din contribuiri benevole. Aceasta să spunea în inscripția, ce se afla la capul podului; ea se termina cu următoarea frază bombastică:

„Admiră călătorule acest atlet al naturii, aceasta alcătuire clasică, triumfătoare asupra valurilor apei, de a cărui forță herculeană să miră cu murmur râul însuși“.

Podul Turzii a fost construit numai din lemn, din bârne groase; fer nu să găsea în el decât cuiele și copciile (scoabele), cari fixau grinzele. Coperișul era de șindile și păreții din grinzi, infundat, așa că podul ar fi fost întu-

¹⁾ Acest cântec l-am găsi scris într'o psaltire foarte veche din biblioteca Mănăstirii Neamțului. De desubtul cântecului erau următoarele cuvinte scrise cu slovă călugărească: Scrisu-s-au acest vîers bătrân de mine, ieromonahul Paisie, credincios rob al lui Dumnezeu, iar eu l-am auzit și l-am învățat dela răposatul bunul meu, Stoian Jolde, armășelul. Notița lui V. Alexandri.

necos, dacă n'ar fi avut la mijloc două ferestre. Capetele erau din zid. Pe ambele maluri se aparțineau niște căscioare, în cari la capul de cătră oraș locuiau vămașii, iar în cele din dreapta își aveau sălașul precupețele, cari imbiau pe călători cu rachiu, covrigi, poame, turte și alte nimicuri. Și era mare bucuria copiilor de pe sate, când părinții le aduceau covrigi sau turte „dela podul Turzii“.

Podul acesta era unic în felul său și pe timpul bătrânilor noștri, când nu să aflau pe la noi poduri de fer, moderne, era admirat de multă lume, ca o minune a Ardealului. Avea asemănare cu podul de pe Olt, dintre Făgăraș și Galați, dar să deosebea de acesta prin felul construcției. Podul Făgărașului avea două picioare de piatră, pe când podul Turzii a fost făcut dela început fără razăm în apă, conform teoriei podurilor cu arcuri; o uriașă arcuitură susținea întreaga greutate a podului. Numai târziu, pe la anii 70 i s'a pus un picior la mijloc, începând atunci a să încovoia puțin.

Podul Turzii a fost martor în 1848 la intrarea armatei împărătești în orașul rebel, în frunte cu căpitanul Grätze. Turdenii au fost desarmați, an trebuit să furnizeze proviant oastei și au plătit 4000 florini tribut de războiu. Mai târziu și-au făcut intrarea în oraș două loagăre de legionari români, mergând spre Huedin. Turdenii s'au supus fără împotrivire și au furnisat și Românilor proviantul trebuincios. De atunci își are originea cunoscutul cântec popular:

Iancule, Măria-Ta
Lasă Turda, n'o prăda
Că ce-i cere noi și-om da.
Ți-om da banii cu mierța
Și-aurul cu ferdăla....

Și acum să mi-să dea voie a încheia aceste șire despre podul Turzii, cu o notă hazlie.

Să știe, că prin Ardeal circulă multimea de anecdote despre orașul Turda, în cari e luată peste picior „cumințania“ și „înțelepciunea“ proverbială a „civilor“ turdeni băștinași. Unele din aceste stau în legătură cu podul Turzii.

Gurile rele spun, că Turdenii, cuminți cum sunt, au aplicat la pod încă o inscripție, pe lângă cea amintită mai sus. Inscripția avea următorul text:

„Acest pod s'a construit aci, în loc“.

Mai târziu, văzând ce boacănă au făcut, primăria a delăturat inscripția.

Alții povestesc, că după-ce prin anii 70 s'a pus la mijlocul podului un picior, inginerul orașului (care nu era turdean) le-a spus, că trebuie să se facă pentru piciorul podului o opritoare de ghețuri. Turdenii erau să așeze opritoarea din jos de pod și inginerul numai cu greu a isbutit să-i capaciteze, că locul opritoarei e dînsus de piciorul podului.

Un caz hazliu s'a petrecut când cu venirea la Turda a ministrului de comunicație de pe vremuri, baron Kemény, la inaugurarea liniei ferate laterale dela stațiunea Ghiriș la Turda. Cu acest prilej orașul a fost împodobit sărbătorește, iar intrarea podului a fost decorată cu ramuri verzi și stegulețe, formând o poartă triumfală. Pe frontul podului este scris cu litere mari următorul advertisement:

„Este interzis a mîna repede
sub pedeapsă de 5 florini!“

Această inscripție a fost acoperită cu o tabelă, pe care era tipărită bineventarea. Dar tabela, fiind îngustă, n'a acoperit decât primul prim al inscripției și ministrul uimit a cerut pe frontul porții triumfale următoarea sentență în ton nu prea ospitalier:

Bine ai venit!
sub pedeapsă de 5 floreni!

În chipul acesta au binevenat Turdenii
pe un ministru al țării. De, atâta au știut,
atâta au făcut — vorba din poveste, — podul,
sărmanul, n'a fost de vină. . .

Silvestru Moldovan.

Poezii din popor.

Culese de V. Galoș inv. în Șomtelec.

Cât fusesse noaptea de mare
Tot cântă-o privighitoare,
Pecând ziua să se facă
Privighitoarea să tacă.
Să prindă mierla cânta.
Mierla și cu pupăza:
Și mai gros și mai subțire
La a noastre despărțire,
Despărțire cu bănat,
Că tu mândră m'ai lăsat.

Năfrămuță cu vârguță
Și-a prins bădița drăguță
Năframă cu vargă neagră
Și-a prins-o dar nu-i dragă,
Năfrămuță cu fitău
Tot mai dragă i-am fost eu.

Frunză verde de măr acru
Beteagu-i badea săracu
De s'antâmpla și-a muri
Cine foc l'a jelui?
Dar l'or jeli fetele
I-au purtat inelele,
L-oiu jeli și io-o lecuță
I-am purtat o năfrămuță
L-oi jeli și eu un ceas
I-am purtat un inelaș.

Mulțămesc bădiță ție
Că m'ai lăsat tu dintăie
Că și eu te-aș fi lăsat
Dar m'am temut de păcat
Că prea mult m'ai cercetat
Prin apă și pe uscat.

Țucute și te sărut
Până-i lumea nu te uit
Țucute și te doresc
N'am pe cin' să-ți poruncesc
Pe-un firuț de levândură
Să-mi trimiți un pic de gură.
Ba pe-un firuț de mușcată
Să mă mai săruți odată.

Măi bădiță floare aleasă
N'ai nimic pe lângă casă,

Numai cloșca și cu'n puia
Și cismele stau în cuiu
Numai băta și țundra
Și jocul Dumineca.

Indrumări

pentru împedecarea răspândirii boalelor
molipsitoare.

(Urmare și fine).

Regulele de apărare

cari sunt a se observa la diferitele boale
molipsitoare.

A. Difterie, cruș, scarlatină, vărsat.

1. Înștiințare la autoritatea administrativă.
2. La intrarea locuinței este a se lipi o țidulă cu indicarea boalei.
3. Bolnavul să fie despărțit (izolat) de ceilalți ori dus în spital.
4. Din casa molipsită nu e permis a se vinde de ale mâncării (alimente).
5. Celui însănătoșat nu-i este iertat a merge la școală decât după 14 zile.
6. Frații, cari au fost indestulitor izolați de bolnav, trebuie să mai absenteze de la școală încă 14 zile; cei ce nu au fost destul de izolați, trebuie să lipsească de la școală cât și bolnavul; în caz că moare bolnavul, pot merge la școală numai la 14 zile după înmormântare.
7. Desinfecția celui însănătoșat prin scaldă.
8. Desinfecția locuinței, apei de scaldă, vestimentelor și albiturilor.
9. La vărsat, îndată ce s'a constatat boala, trebuie toți conlocuitorii vaccinați.

B. Pojar, tusa convulzivă, parotită.

Asemenea este a se înștiința autoritatea administrativă. Vezi Nr. 1 și 2 sub A.

3. La tusa convulzivă numai atunci e permis copilului bolnav să meargă la școală, când 14 zile de-a rândul nu se mai arată semne de boală; la pojar și parotită 8 zile după însănătoșare.
4. Frații izolați nu pot cerceta școala la pojar 14 zile, la parotită 8 zile, la tusa convulzivă dacă și ei tușesc.
5. Frații neizolați sunt a se opri de la cercetarea școalei tocmai atâta timp, ca și copilul bolnav.
6. Vezi A, 7 și 8.

C. Tifus, dizenterie.

1. Bolnavii de tifus și dizenterie, chiar și cei suspecți de tifus, trebuie înduși anunțați autorității administrative.
2. Vezi punctul 2 de sub A.
3. Vezi A, 3.
4. Vezi A, 4.
5. Să se desinfecțieze scaunul, urina, albiturile așternutul, apa de scaldă, retirada, aceasta din urmă cu lapte de var.

D. Colera, aprinderea peliței crerului, trachoma, tifusul petechial.

Vezi ordinațiunea ministerială corăspunzătoare.

La trachoma este a se purta grije înainte de toate, ca bolnavul să aibă pat separat, lavor deosbit și ștergarul său propriu.

E. Febra leuzelor.

1. Vezi A, 1.
2. Fără permisiunea medicului, moașei nu-i este iertat a cerceta alte femei leuze, nici a da ajutor la nașteri.
3. Vezi A, 7.
4. Vezi A, 8.

F. Tuberculoza fulmonară.

1. Flegma (tusa) nu e permis să se scuipe pe podine, sau pe stradă, ci în scuipătoare anume, cari să fie golite și curățite în fiecare zi; fiecare bolnav, când tușeste, să-și țină dinaintea gurei o batistă — pentru a nu stropi cu tusa pe alții.

2. Medicul și inspectorul de morți sunt datori a anunța cazul de moarte — ca caz infecțios — primăriei locale.

3. Primăria comunală e datoare a efectui desinfecția locuinței bolnavului.

G. Varicela.

1. Este a se anunța autorității administrative.

Desinfecția.

1. Desinfecția locuințelor se poate face mai bine cu ajutorul aparatului pentru formalină; în lipsa acestuia păreții să se spălesc, podinele să se frece cu leșie tare, toate mobilele din casă să se spele cu leșie ori lapte de var.

2. Desinfecția vestimentelor, albiturilor, hainelor de pat, a așternutului se face de asemenea cu aparatul pentru formalină ori cu un desinfector cu aburi. În lipsa acestor aparate toate obiectele, cari se pot spăla, se pun în apă de carbol, în leșie ori în apă de săpun și după 24 de ore se spală.

VESELIA

— Foița glumeață a „Foi Poporului”. —

Pe Olt în sus îl colăți.

— Din Tîcușul românesc. —

Om ea Benciu lui Achim
Cât e țara nu găsim,
Să-l vezi tete-o ce model!
Nu-i vr'un voinic de făptură,
Da-i rînos și 'i rău de gură
De nici dracul nu-i ca el.
Păr creț negru pe spinare
La șarpariu teacă cu zale,
Pipa-o poartă pe călțun
Cin'ce face lui nu-i place
Și din gură nu mai tace,
Macină ca un nebun.
Când din cer să varsă-o ploae
Nici atunci nu-i-o pe voe
Căci scrănește rău din dinți;
Dacă-i soare cu căldură
Ear tot latră și injură

De archangheli și de sfinți.
Vine iarna mai de vreme,
Vezi că ea doar nu să teme
Nici nu coată 'n călindar;
Apoi să-l auzi măi frate
Cum să pune pe 'njurate
De nu-l tae-un corturar;
Când coala 'n spre primăvară
Iarna tot mai stă prin țară
El să uită 'n pascălie:
„Măi, vremea i-o espirat
Și ea nu s-o mai spălat,
Asta-i o obrăznicie!
Pentru ce-i iarna mai doamnă
Să ne scurte și din toamnă
Și din draga primăvară?
Asta lucru de ocară
Nu-i de suferit în țară
Doauă erni și numa-o vară!
O să fac la Domnul jalbă,
Că ea cu zăpada-i albă
Și cu geru 'i fioros
Măncă anul jumătate;
Asta zău că nu-i dreptate

Și de-ar fi de vr'un folos!¹

Așa în o zi ca 'n altă
Injurînd din gură latră
În contra lui Dumnezeu,
Dar Dumnezeu e puternic
Și trimite pe nemernic
În ghiarale celui rău.

In Boț¹⁾ în Olt e o viltoare,
Vara sara pe răcoare
Să scaldă-o fermecătoare,
Cin'nu vede nici nu crede;
Cine-o vede capu 'și perde
Nu mai calcă carbă verde.
Lângă viltoare 'i o leasă
Oprește-apa să nu iasă
Să inee carba deasă;
Sub leasă 'n marea adâncime
Peștii mari roesc mulțime
Și nu-i poate prinde nime,
Numa Benciu lui Achim
Cu Zica lui Gerasim
Erau cu voea deplin

¹⁾ numire locală.

3. Desinfectarea tusei (flegmei) se în-
tâmplă așa, că mai întâiu se adună în apă
ori în astfel de materii, cari pot fi arse (aschii,
zdrênțe etc). Iar materiile uscate se ard în-
indată. Apa, în care s'au prins materiile, tre-
buie desinficiată.

4. Seaunul (eserementele) și urina se
desinfectează așa, că îndată se toarnă peste
ele lapte de var (de 20%), se lasă așa câțva
timp și numai după aceea se aruncă în re-
tiradă.

5. Apa, cu care s'a spălat ori în care
s'a scaldat bolnavul, înainte de a se arunca,
se amestecă cu acid carbonic ori cu lapte
de var.

6. Bolnavul să se scalde și spele cu
săpun de câteva ori după ce s'a vindecat.

NOUTĂȚI

LUAȚI AMINTE! Rugăm pe
onor. nostri abonați, cari încă nu
și-au renoit abonamentul, să-l îno-
iască cât mai în grabă, căci altcum
suntem siliți a le oprî trimiterea mai
departe a foaiei. Acesta e cel din
urmă număr, cel primesc încă re-
stanțierii. Nrul viitor să va trimite
numai acelor, cari și-au plătit abo-
namentul.

Personal. Dl Iuliu Popescu, primcassar la
„Albina“, după un serviciu activ de 30 de
ani, a fost pensionat cu 1. Februarie e., espi-
mându-i direcțiunea cu acest prilej mulțumitele
ei pentru serviciile făcute „Albinei“ în șirul
lung de 30 de ani.

Primcassar al „Albinei“ a fost numit dl
Eugen Vancu, fost până acum oficial și
adiunct de cassar al institutului.

Dl Iuliu Popescu a fost angajat ca
controlor general al băncii de asigurare din
Viena „Dunărea“, pentru părțile ardelen.

O nouă filială a „Albinei“. Direcțiunea
„Albinei“ a hotărât, în o ședință recentă a
sa, transformarea agenturii institutului din
Murăș-Oșorhei (Marosvásárhely), care func-
ționează spre mulțumire generală din anul
1891, în o filială (sueursală).

Delegat al Direcțiunii pentru aceasta
filială a fost numit bărbatul de încredere de
până acum, d-nul Dr. Enea Draia, contabil dl
Dimitru Sândeian, dela centrală, iar cassar
dl Nicolae Vulcu.

(Rev. Ec).

Calindarul Poporului. Mai sunt
încă puține esemplare din „Calindarul
Poporului“ pe 1910. Cei ce nu și-au
cumpărat încă calindăr, să grăbească
cu cumpărarea. Prețul e 40 și porto
5 bani, în total 45 bani. Abonații pot
trimite prețul Calindărului de-odată cu
abonamentul.

O nouă invențiune românească. „Gazeta
Transilvaniei“ publică următoarele:

Ioan Gâlțea, măiestru lemnar și plugar
din Șona, lângă Făgăraș a inventat o mașină,
care este în stare a mână o mașină de îmblă-
țit, fără a întrebuița vre-o altă putere de
cai, aburi, benzină, sau electricitate, ci să
cere numai un singur om, care învârte la un
mâner, ce merge foarte ușor și care apoi
pune totul în mișcare.

Mașina are lungime de 2.30 m. lățime
de 1. m. înălțime de 2 m. Înăuntru are 8
roțițe, cari toate pun în mișcare o roată ca
cea dela car, și care apoi mână cureaua care
vine pusă la batoză și așa să începe lucrarea.

Tot acest măiestru a făcut și o moară
pe apă, unică în felul său, care să poate ve-
dea la muzeul național din Sibiu. A făcut și
podul de peste Olt în miniatură, și multe
altele.

Alegător de 110 ani. Din Londra să
vestește, că la alegerile de acum din Anglia,
în cercul Six-mile-cross a votat Sâmbătă un
alegător, în vârstă de 110 ani. Numele îi este
Toma Kelly. El a mers la localul de votare
cu un automobil. Când și-a dat votul, publicul
i-a strigat: să trăiască. Înainte de-a pleca de
acasă, ca să meargă la votare, Kelly a primit
dela secretarul regelui Angliei următoarea te-
legramă: În numele regelui primește felicitări
la anul 110 al vieții. — Knollys, secretar.

Copil ars. Ioan Slavic, muncitor în o
fabrică de postav din Reșița și-a închis în
odaie copilul, pe care-l luase de suflet, și s'a
dus la lucru în fabrică. Când a venit acasă,
a găsit copilul mort, ars. În odaie însă n'a
fost foc și de aceea e bănuț Slavic, că ar fi
făcut ceva cu copilul. S'a întredus cercetare.

Un tren căzut în apă. O grozavă nen-
rocire s'a întâmplat zilele trecute în America.
Un tren care trecea cu o viteză de 65 klm.
pe oară peste un pod a deraiat (a sărit de pe
șine) în momentul când se afla la mijlocul
podului și mai multe vagoane au căzut în râu.
Cu toate, că apa avea o puternică scoarță
de gheață, totuș greutatea vagoanelor răstur-
nate a spart gheața și acestea cu călători cu
tot s'au cufundat. Chiar dacă în urma rostogoli-
rei ar mai fi rămas vre-un om în viață, ace-
sta a trebuit să se înece.

Pe un vagon rămas pe șine a izbucnit
focul, așa că din toți călătorii numai trei au
putut scăpa.

Unul, care se dăduse teafăr jos din va-
gon, a leșinat și a alunecat de pe pod pe gheață,
unde a murit îndată. Sunt peste 60 de morți.

Femei hoațe. Bancarul din New York,
Van Norden, când a eșit din un hotel a fost
atacat pe uliță de două doamne elegante, cari
l-au jăfuit, luându-i bughilarul cu banii. Fe-
meile îndrăznețe au fost prinse.

Teatru la „Asociație“. Duminecă sara
s'au reprezentat în sala Muzeului „Asociației“,
după cum am vestit în nrul trecut, piezele
„Ca prin romane“, comedie într'un act și eu-
noscuta pieză de Alexandri „Arvinte și Pe-
pelea“. Piezele au fost jucate cu destoinicie
de dame și domni din clasa meseriașilor nostri,
anume de dna Ana Axente, dsoara Eugenia
Roman și de dnii Dionisie Axente, Dumitru
Axente și N. Peicu. Rolurile au fost bine în-
terpretate. În deosebi a eselat în jos precis
dl Dumitru Axente.

O altă parte a producției a făcut-o dl
Ioachim Dordea, absolvent de conservator,
recitând din Copée și Davila, cu multă destoi-
ritate și precisiune. Public a fost mult și de-
butanții au fost viu aplaudați.

Impăcare. În biserica României s'a ivit
anul trecut o neînțelegere. Anume episcopul
de Roman, Gherasim, din pricina legii pen-
tru alcătuirea Sfântului sinod, pe care o au
primit de bună ceaialți vlădici, a ieșit din
Sinod și a rostit afurisenie asupra lor. Epi-
scopul Gherasim e de părerea, că legea din
vorbă e contra canoanelor și a stat cu tărie
pe lângă aceasta părere a sa. După mai multe
pertractări însă, s'a făcut împăcarea în se-
dința de Miercuri a Sf. sinod. Episcopul de
Roman a intrat de nou în sinod și și-a retras
afurisenia, cu condiția, ca să se schimbe legea
anticanonică de acum. Astfel pacea s'a resta-
tornicit în biserică.

Gendarmi în temniță. În satul Erdőbé-
nye (Ungaria) se făcuse o petrecanie țără-
nească. Doi jandarmi aveau să să grijească
de ordinea publică. Se naște deodată o încă-
ierare între feciori. Jandarmii intervin, dar
n'au arme: puștile răzimate într'un colț au
perit, iar săbiile le-au fost zmulse și astfel
rămân neputincioși în fața mulțimii. Oamenii
însă nu se mulțimesc cu atâta, ci prinzând
pe jandarmi îi duc și-i închid în temnița co-
munală... Abia a doua zi au fost eliberați
gendarmii și s'a făcut cercetare.

O cădere norocoasă. Vestitul zburător
francez, Latham, în încercările sale de zbu-
rat a căzut dela o înălțime de 40 m. Mașina
sa a fost zdrobită, dar lui Latham nu îi s'a
întâmpat nimic.

Proces de calomnie. Profesorul din Arad
I. Costa acuzase anul trecut în o foaie ma-
ghiară pe părintele Roman Ciorogar că ar fi
trecut la examene pe un student dela prepa-
randie ca resplătă, dacă elevul ar fi primit
răspunderea pentru un articol ce să pretinde
că l'ar fi scris în „Tribuna“ părintele Cioro-
gar. Dl Ciorogar a făcut proces și Sâmbătă
în fața curții cu jurați I. Costa a mărturisit
că a greșit și a cerut iertare, ceea-ce îi s'a
și dat.

Foi oprite. Ministrul de interne de mai
nainte a oprit intrarea în Ungaria a urmă-
toarelor publicațiuni: „De la noi“, revistă din
Vălenii-de-Munte, și „Americansko Slovenske
Novini“, foaie slovească, ce apare în Pitts-
burg. (America).

Capelă muzicală au înființat mai mulți
meseriași în Borgo-Prund, după cum ni să-
serie de acolo. Capela sau banda muzicală
și-a început lucrarea Marți, în 1-a Febr. e.

*Numeri de probă din „Foaia Popo-
rului“ trimitem la cerere ori și cui. Ne ru-
găm de adresă esactă.*

*Facem totodată cunoscut, că la toți
noii abonați, îndată după trimiterea pre-
țului de abonament, li-se expediază un Că-
lindăr de părete pe 1910, care s'a dat
ca Dar de Crăciun abonaților de până acum-*

Și'n ajutorul de Florii
Chiar în răvârsat de zi
Aruncău în Olt venin.
— Benceo, Benceo! mergi acasă!
N'arunca mizlic²⁾ sub leasă
Că nu mai calci earbă deasă! —
Răsuna glas din vâltoare
Din valuri spumegătoare,
Dar pe Benci capu nu'l doare.
Zică pleacă mai înjos
Pe țarmurile râpos
Doar va prinde-on crap frumos,
Benciu pe leasă ebiteste
Ochi 'n valuri își țintește
Doar s-o arăta vr'un pește.
Mai colea d'un paș departe
Oarece apa desparte,
„Asta'i unul! măi fârtate
Hai la Benciu mâneuți sfinții
Să'mi ascut în tine dinții
Să te 'ntreb de sănătate!“
Zice și corfa întinde
Pe pește voind a'l prinde;
Dar sârmanul s'a 'nșălat
Că pe leasă cum a stat
In valuri o lunecat

²⁾ otravă pentru pustiirea peștilor.

Și nu s-o mai arătat.
In sat vestea o sunat
Că Benciu s-a înecat
In vâltoarea fără fund;
Dumnezeu tatăl cel tare
N'au vrut să'i mai dea iertare
Să mai calce ăst pământ.
Oamenii aleargă droae
Cu cărlige și furcoae
Să caute pe 'necat.
Broș³⁾ doauă șindile-aduce
Una preste alta cruce
Așa 'n Olt le-a așăzat;
Pe cruce-on corn de prescură
C-o cetit în vr'o scriptură
Pe prescură-aprinsă iară
O luminiță de ceară
Ș'unde crucea s-o-nvîrți
Pe înecat îl va găsi.
Dramalic⁴⁾ dela o parte
Zice: „că ș'asa să poate,
Dar de vreți ca să'l aflați
Pe Olt în sus îl cotați,
Că așa un om sfătos
N'o plecat pe Olt înjos!“

Ioan Cărlan.

³⁾ cantor.

⁴⁾ un poeză.

Cununii. Marți d. a. la trei oare și-a aerbat în catedrala din Sibiu cununia redactorului foaiei noastre dl Silvestru Moldovan cu dra Maria Copăceanu. Nași au fost protopresbiterul Sibiului, dl Dr. Ioan Stroia cu soția sa dna Veturia. Preot cununător a fost preastim. Domn asesor cons. Nicolae Ivan. Sara s'a făcut ospățul în cerc restrâns, în restaurantul Brote din Sibiu. Noii căsătoriți au fost felicitări telegrafice din mai multe părți.

Intre telegrame remarcăm următoarea: S. Moldovan, Sibiu (restaurant Brote).

Arad, 1 Febr. n. c.

Trimitem decanului nostru cele mai curate și sincere urări de bine.

Redacția „Tribunei“ și sindicatul presei.

— Elisaveta Răuciu și Cornel Buceșan își serbează cununia Duminecă în 6 Februarie st. n. 1910, în biserica cea mare din Săliște, la 4 ore după amiază.

— Paraschiva I. Bloțiu și Oprea O. Vulcu își serbează cununia Duminecă în 13 Februarie st. n. 1910, în biserica cea mare din Săliște, la orele 1 după amiază.

— Paraschiva Iliu și Stefan Drăghici își serbează cununia Duminecă, în 6 Februarie st. n. 1910, la oarele 3 după amiază, în biserica gr. or. din Turnișor.

— Dra Mărioara Stoica și Ilie Vlad își serbează cununia Duminecă în 6 Febr. c. la 1 oară după amiază în biserica gr. or. din Bungard.

Fundațiunea Iuliu Bărdossy. Ni se scrie din Turda, că fundațiunea Iuliu Bărdossy instituită pentru premiarea și ajutorarea elevilor dela școala rom. gr. cat. a ajuns cu finea anului 1909 la 315 cor. 50 fil. capital, deșu la institutul de credit și economii „Arieșana“ de acolo, din interesele căruia conform dispoziției domnului inspector reg. în retragere, 35% adecă 5 coroane 08 fileri sau adaus la capitalul fundațional, iar 65% în sumă de 9 cor. și 44 fil. se vor distribui cu finea anului școl. 1909—10 în cărți religio-morale, beletristice și economice — între elevii școlii susamintite.

S. P.

Biserica română gr. or. din Viena. Ministrul pentru culte și instrucțiune austriac a anunțat pe dep. baron Alexandru Hormuzachi, că M. S. Împăratul prin prea înalta hotărâre din 9 Ianuarie a. c. a încuviințat ca din mijloacele fondului religionar bucovinean să se deie 8000 cor. pentru instalarea și 5000 cor. pentru susținerea capelei rom. din Viena.

Viriliștii români în comitatul Bistrița-Năsăud sunt următorii: Dr. Dem. Ciuta, Dr. Pahone, adv., Virgil Șotropa, profesor, Dr. Ioan Malaiu, Dr. George Linul, Grigorie Pletoșu, prot., Victor Onișor, Dr. Dionisie Loginu, adv., Mihail Făgărășan prot., Dr. Gavril Tripon, Dr. Nicolae Hanganuț, medic, Alexandru Frank, Iulian Marțian, dir. de bancă, Gavril Vărtic, Dr. Al. German, medic, Dr. Leon Scridon, adv., Dr. Simion Pop, Dr. Iulian Pop, avocat, Dr. Alexiu Davidu, Ieronim Slăvoacă.

Noue căi ferate în Caraș-Severin. În comitatul Caraș-Severin se vor face două nouă căi ferate. Una între Dalboș și Iablanța. Lungimea ei va fi de 43 klm. și speșele 13¹/₂ milioane cor. La aceste guvernul dă partea cea mai mare, de speșe, apoi comunele. Comunitatea grănițarească de avere a votat 400 mii cor. E în proiect apoi o linie ferată între Caransebeș și Reșița.

Al 151-lea! Casariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu“ a plătit ajutorul statutar, după răposatul membru G. Horvat Motti, fost muzicant. Acesta este al 151-lea caz de moarte în sânul Reuniunii rom. de înmormântare sibiene.

Jerfele din Messina. Guvernul italian a publicat zilele aceste statistica jertfelor cutremurului de pământ din Messina, întâmplat anul trecut. În Messina numărul jertfelor este de 77,283, din cari 27,253 au fost scoși morți de sub ruine și îngropați, 325 au fost greu răniți, iar ceilalți să află sub dărâmbături. În Reggio numărul morților a fost 7969, în Palmi 1734, în Giovanni 1092 etc. În total și-au aflat moartea din incidentul cutremurului 96,871 de oameni.

Spre știe Abonații cei noi primese toți Nr.ii „Foil Poporului“ dela începutul anului; dimpreună cu călindarul de părete pe anul 1910.

Cosbuc în Brașov. Poetul nostru George Cosbuc a fost săptămâna trecută Luni la Brașov. Românii din Brașov i-au făcut o primire frumoasă.

Logodnă princiară. Principele moștenitor Alexandru al Sârbiei se va logodi cu principesa bulgară Eudoxia, fiica regelui Ferdinand și a răposatei sale soții Maria de Bourbon. În vedere însă, că principesa Eudoxia este abia de 13 ani, căsătoria se va face numai în 1912, cu prilejul aniversării de 25 de ani a domniei lui Ferdinand al Bulgariei.

O stație atacată de hoți. Din București să vestește, că stația Dunărea, de pe linia Ciulnița-Constanța, a fost inconjurată în o sară din săptămâna trecută de 8 oameni înarmați cu revolvare, cari au tras mai multe focuri asupra stației.

Înainte de a înconjura stația, aceiași îndrăzneți hoți au săvârșit câteva spargerii în sat pe la diferiți negustori.

Șeful stației, văzând că este amenințată viața personalului stației, a cerut grabnice ajutoare autorităților.

Hoții surprinși, au fugit.

S'au luat măsuri ca jandarmii rurali și milițienii să păzească stația.

Lesă maiestate. „Vestitul“ deputat săcui Nagy György, cel cu gura mare în dietă și prin adunări, a atacat în termeni necuviințioși dinastia domnitoare și pe regele, în o vorbire ținută la o adunare a tinerimii universitare. Procuratura voiește să pornească proces împotriva lui Nagy György, pentru cuvintele folosite. Să zice, că a scris dietei să-l estradeze pe Nagy. Cum însă dieta a fost amânată până în 24 Martie, pornirea procesului rămâne pe mai târziu.

Cu mașina de zburat la polul nordic. Călătorul Peary a zis fraților Wright, că s'ar putea ajunge la polul nordic cu mașina de zburat. Vilbur Wright a declarat, că să ocupă de mai mult cu acest plan. El crede, că în trei săptămâni poate face calea până la pol și înapoi. Să înțelege, că în drumul său ar face câteva popasuri.

Felicitare ungurească. Din cercul deputatului „moderat“ Șăghescu, i-se comunică „Tribunei“ următoarele: Deputatul Dr. Șăghescu Iozsef, voind să-și arete „dragostea“ pentru rătăciții cari l-au ales, le-a trimis felicitări de anul nou. Dar felicitările nu sunt românești, cum s'ar fi putut aștepta bieții oameni, ci sunt făcute ungurește. Iată textul lor: *Dr. Siegescu József az oravikai választókerület képviselője b. u. é. k. VII. Alpar-u. 6 Budapest.*

În chipul acesta vrea să-și asigure dl deputat dragostea alegătorilor săi români.

Cireșii lui Micado. Sunt aproape trei ani decând prezidentul Statelor unite Taft, care pe atunci era ministru de războiu, a vizitat Iaponia, însoțit de soția sa și de mai mulți fruntași americani, domni și doamne. Americanii au sosit tocmai, când Iaponezii serbau serbătoarea florilor de cireș. Aceasta e cea mai frumoasă, cea mai strălucitoare serbătoare a Iaponezilor. Intreagă împărăția iaponeză, toate orașele și satele sunt ca o pădure de flori, împodobite cu flori de cireș. Taft și cu deșăbire soția lui a fost încântată de aceasta serbare strălucită și Americanii au declarat împăratului Iaponiei, că o serbare mai frumoasă n'au văzut în viața lor. Micadoul (împăratul) și-a adus aminte de această întâmplare și a trimis acum soției lui Taft mai mulți cireși din cei mai nobili, cari vor fi plantați pe ulița cea mai frumoasă din Washington.

Apel adresat advocaților români. Rog pe toți confrății să-mi procure scurte note biografice complectând alăturatul buletin și expedându-le la adresa: — Petre Ghiăcioiu, avocat Craiova (România).

Pentru „Anuarul Baroului“ Ediția II. (1910) Numele și pronumele... Decorațiuni (din ce an?)... Grad în rezervă?... Născut în anul... luna... ziua... în comuna... Județul... Căsătorit în anul... am...

copii... Bacalaureat în anul... dela... licențiat în anul... dela fac. din... doctor în anul... Fac. ... Ce funcțiuni ați ocupat, unde, când?... Din ce partid politic faceți parte? (Facultativ)... Ce scrieri ați produs? (A să arăta: titlul, anul și adresa tipogr.)... M'am inseris în tablou în anul... Județul... Profesor în orașul... Sunt (sau am fost) Decan (ori membru cons. de Disc.) în județul... amal... Advocat al Statului, clasa... Județu... an... Deputat (Senator) col... Distrucă... an... Semnătura... Adresa...

Cei ce vreau a avea un esemplar din Anuar, să anunțe.

Rugare. La reprezentația teatrală din Dumineca trecută a „Asociațiunii“ din Sibiu s'a perdut un șal de culoare roșie închisă, pentru dame. Cine l'a găsit binevoioscă a-l preda administrației „Foil Poporului“ spre a se înmanua persoanei respective.

Intrare triumfală în Madrid. Trupele spaniole din Maroco au sosit acasă în Spania și săptămâna trecută și-au făcut intrarea în capitala țării, în Madrid. Ele au fost conduse de generalul Tovar. Marșul spre palat a fost un marș de triumf. Pe străzi mulțimea uriașă arunca flori soldaților, iar lui Tovar cunună de lauri. Regele și familia regală au privit defilarea de două ceasuri din balcon, și au salutat steagurile. Pe urmă a fost primită la palat o deputație marocană.

Impotriva lui Șăghescu. „Vestitul“ profesor de limba română dela universitatea din Budapesta, Dr. Șăghescu, a dat de belea. A voit adecă 'mnia lui să-și înceapă prelegerile la universitate, Vineri, săptămâna trecută. Tinerimea română, adunându-se în număr de vre-o 150 de inși, l-au huiduit și l-au împedat a vorbi. În ajutorul lui au venit decanul facultății, servitorii și un mare număr de studenți unguri. Cu aceștia tinerii noștri au ajuns la pâruială. Rectorul universității a oprit de-o camdată pe Șăghescu a ținea prelegeri.

Cu balonul la America. Un american, Iosef Bruker, originar din Ischl (Austria) și un german anume Dr. Hans-Fabrice au făcut planul de-a merge din Europa la America cu balonul. Ei să vor folosi de vânturile passate (vânturi, cari suflă regulat) și cred că vor trece oceanul Atlantic în 5—6 zile la insula Portorico și de-aici în două zile la New-Orleans în America. Balonul cuprinde 6000 de metri cubici. E interesant că acum sunt peste 400 de ani Cristofor Columb s'a folosit de aceleași vânturi spre a trece oceanul Atlantic cu cele trei vase ale sale: Santa Maria, Pinta și Nina. Aceleași vânturi vor ajuta acuma cea dintâie trecere a oceanului Atlantic cu balonul.

Ucigași de copii. Zilele trecute s'a descoperit un caz grozav în Balatonfüred (Ungaria). Cineva a spus gendarmilor, că Gavril Roka, gazdă bună și cu soția sa și-au omorât copilașul, ce l-au avut zilele aceste și l-au îngropat în gunoiu. Gendarmii începură să cerceteze și atunci Roka să spăriă, să duse în vii și să pușcă. Gendarmii prinseră femeia și aceasta în cele din urmă mărturisă, că împreună cu bărbatul său și-au ucis 7 copii, ce i-au avut, îndată după nașterea lor. Vecinilor, când femeia să simțea în altă stare, spuneacă e bolnavă, să punea în pat și dacă naștea, sugruma copii, în înțelegere cu bărbatul său și îi îngropa lângă stupărie. Gendarmii au săpat la locul arătat și au găsit osămintele la 7 copilași. O crimă și fărădelege așa de grozavă, mai rar.

Bani din America. În anul acesta, numai din prilejul sărbătorilor Crăciunului catolic, s'au trimis din America la Europa bani în preț de 60 milioane dolari, pentru ca familiile celor emigrați în America, rămase acasă să poată petrece un Crăciun mai fericit.

Din suma de 60 milioane dolari, că spu bancherii că s'ar fi trimis, și care sumă încă poate fi cu mult mai mare, partea cea mai mare a banilor s'au dus în Anglia (8 milioane dolari), în Italia (2 milioane dolari) în Austria 700 mii dolari. Iar în Ungaria au venit 685 mii dolari.

În legătură cu aceasta mai dăm și următoarele: După o statistică mai nouă în anul 1907 emigrații au trimes în Ungaria prin mijlocirea băncilor mari și direct suma de 158

mil. cor. care în 1908 în urma crizei din America s'a scărit la 65 mil. cor.

Trimiterea de bani din America a fost din 1902 aproape în continuă creștere până la 1908, când s'a redus și anume s'a trimis din America în Ungaria:

In anul 1902	K	77.8	mil.
" 1903	"	85.3	"
" 1904	"	76.8	"
" 1905	"	78.7	"
" 1906	"	109.4	"
" 1907	"	158.8	"
" 1908	"	65.1	"

Nou medic român în Sibiu. Afăm că dl Dr. Nicolae Iltu, după mai mulți ani de praxă, împliniți la clinicele din Budapesta și Paris, și-a început zilele aceste praxă medicală în Sibiu, Strada Csanădiei Nr. 43.

Salutăm cu bucurie venirea noului medic român în orașul nostru și-i dorim frumoase rezultate în praxa sa.

Doamna Lucia Cosma la palat. Foia „Adevărul” din București serie următoarele: „Vineri la orele 6 jum. seara, a avut loc la palatul regal o audițiune muzicală din cele mai alese, în fața reginei, a dlor miniștri cu soțiile lor și a unui mare număr de d-ne din elita capitalei. A cântat d-na Lucia Cosma, cea mai talentată artistă lirică a fraților noștri de peste munți, eleva măestrului G. Dima și a celebrei profesoare Matilda Marchesi din Paris. Dna Lucia Cosma, fiica dlui Parteniu Cosma, directorul băncii „Albina” din Sibiu, posedă toate calitățile unei mari cântărețe: o voce limpede și dulce de un timbru extraordinar de duos, o frazare și nuanțare muzicală, cari denotă o înaltă școală în manierea vocii, — toate acestea unite cu o prestanță care impune. Distinsa artistă de peste munți a cântat în aplauzele înaltei asistențe bucățile următoare: In Waldeseinsamkeit de Brahms, Heide Röslein de Schubert, Solvejgs-Lied de Grieg, Aus dem Ei gekrochen, cuvinte de Carmen Sylva iar muzica de G. Dima, Floare fui, floare trecui, de T. Brediceanu. S'a dus cuoul de p'aci, tot de T. Brediceanu și Mândruțică de demult, de Dima. Dna Lucia Cosma a fost viu și călduros felicitată de regina Elisabeta și de aleasa asistență, care și-a dat întâlnire pentru a auzi din nou pe această talentată fiică a Ardealului, în ziua de 5 Februarie v. la concertul pe care îl va da la Ateneu. Dna Lucia Cosma va mai cânta și Duminecă 24 Ianuarie v. în concertul simfonic, fiind acompaniată de orchestra ministerului instrucțiunii publice”.

Cutremur de pământ. Vineri noaptea după miezul nopții a fost un cutremur de pământ în o parte a Croației și în Ungaria, în ținuturile dincolo de Dunăre. Cutremurul s'a simțit în Agram (Croația), apoi în Cinci-biserici, Canija, Lendva și împrejurimi. Cutremurul a fost însoțit de un muget de sub pământ. Oamenii în multe locuri au fugit spăriați din case. Pagube mari n'au fost.

Cazuri de moarte. Cu durere vestim pe toate rudeniile și prietini, că iubitul nostru soț, respective frate, cumnat și unchiu, Pompiliu Tordășianu, revizor r. de finanțe, după lungi și grele suferințe, în al 53-lea an al vieții și în al 13-lea al fericitei căsătorii, a decedat în domnul Vineri, la 28 Ian. e. și a fost înmormântat Sâmbătă la 29 Ianuarie n. 1910, în cimiterul din Odorheiul-săcușe.

Gabriella Tordășianu, ca soție. Valeria Olariu n. Tordășianu, Victor și Eugen, ca soră și frați. Ioanichie Olariu, Eugenia Tordășianu, ca cumnat și cumnată. Mioara Viorica Tordășianu, ca nepoată.

— Subsemnații cu inimă înfrântă de adâncă durere aducem la cunoștința rudeniilor, pretinilor și cunoscuților, că scumpul și neuitatul nostru tată, frate, socru și bunice Constantin Păușan, paroh gr. or. rom. în Ocna de fer, după un morb scurt și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului Vineri în 3/21 Ianuarie la 3 oare dimineața, în al 66-lea an de viață și al 43-lea de preoție.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct s'au depus spre vecinica odihnă Duminecă în 10/23 Ianuarie a. e. în cimiterul gr. or. rom. din Ocna de fer. Ana Bercean,

Aurel Păușan, Valeria Izvernicean, Virgil Păușan, ca fii. Alexandrina Avramescu, Marta Mitter, George Păușan, ca frați, cum și alte rudeni.

Teatru. Reprezentațiile teatrului german sibiian continuă a fi cât se poate de bune și succese. În săptămâna trecută încă s'au reprezentat unele pieze de valoare. Intre aceste sunt a se număra în prima linie pieza clasică „Romeo și Iulia”, care sub conducerea dlui Viebach a succedat foarte bine. Tot asemenea și-au predat bine rolurile lor dna Boruttau ca Iulia, dșoarele Sablee și Burkhardt, dnii Sonnenthal, Reif, Baumann, Vogel, Ausim, Zwillingner, Nelson și Strassberg. — Luni a fost o reprezentație deosebită: O sară de cabarat, care prin variația și buna alegere a programului a succedat deosebit de bine. Teatrul a fost foarte bine cercetat, mai cu seamă că era și beneficiul dlui Blass, atât de iubit la publicul sibiian. Aceasta s'a dovedit și prin o seamă de cadouri prețioase ce a primit numitul artist. — Ca pieză nouă s'a jucat în săptămâna aceasta „In Klubsessel”, care promise a fi interesantă. — În pregătire sunt: opereta „Liebeswalzer”, „Simone”, „Der Wirrwar” etc.

Ocazia cea mai rațională pentru pregătire vastă și temeinică în timpul cel mai scurt, pentru cariera de comerciant — îl ofer *cursorile de științele comerciale ale lui Friedr. Mester*, proprietarul „Academiei comerciale” Lipsca, Iohannisplatz 5. — Prospecte gratis.

Aviz. Medicul specialist din Budapesta, dl Dr. Palocz, a plecat pe scurt timp în străinătate.

Natura e întotdeauna cel mai mare vindecător și mijloacele și căile ei sunt admirabile. Așa conține d. e. uleiul de pește puteri vindecătoare, pe cari pe eale artificială nu le poate crea nici o ființă. Forma cea mai gustoasă și ușor de mistuit a uleiului să ofere în „Emulziunea Scott”, care să poate cumpăra acum în toate farmaciile.

Linimentum capsici comp. (Anker-Pain-Expeller) a lui Dr. Richter a devenit o medicină foarte populară, care de mulți ani ne mai lipsește din multe familii. La dureri de cap, de spate, de șele, podagră reumatism, s'au dovedit frecările cu Anker-Liniment totdeauna ca liniștitoare de dureri și la boale epidemice, ca holera și disenterie sunt bune frecările la foale. Medicina aceasta e folosită cu succes și la influență. Prețul 80 bani, 1 cor 40 și 2 cor. Să afă în toate farmaciile, dar cereți expres „Ankerliniment (Anker-Pain-Expeller) a lui Richter” și băgați seama la brevetul „Anker” și numele „Richter” și primiți numai sticle originale.

Dare de samă și mulțămintă publică.

Tinerimea țărănilor români din Lupoia (comit. Sălăgiu), condusă fiind de inteligința din loc, a aranjat în 14 Ianuar n. e. o producție teatrală împreună cu dans foarte bine reușită atât în privința materială cât și morală.

Deoarece numărul inteligenței, care a participat a fost așa de mare în proporție cu localul, încât poporul resp. țărăni n'au încăput, s'a hotărât, ca cu atât să se ajungă mai bine scopul dorit, a aranja pentru ei o a doua producție-petrecere, la fel, Duminecă în 16 Ianuar n. e., care a și avut loc pe lângă o taxă potrivită.

Subscrisul, fiind însărcinat cu oficiul de cassar, îmi țin de datorință, ca în senzul conșințutului învțărilor să evitez ziaristic marinimoasele contribuiri precum urmează:

Teofil Dragomir, proprietar în loc și st. fam. 18.20 cor. Dionisiu P. Moldovan, preot și dna (Brusturi), Gher. Dobocan, notar și dna (Creaca), ambii câte 6 cor. Dr. Ioan Suciu, adv., (Zelau) 5 cor. A. Horia, inv. și dna (Prodănești), Aug. Moldovan și dna Vancai (Creaca), Ioan Voda, inv. și dna (Borza), Dna și dșoara V. Gog (Jac), fiecare câte 4 cor. Ioan Șerban și dșoara, dșoara-Mărioara Török, și dșoara Anuța Boldor (Fizeș—Sotelec) laolaltă 8 cor. Ioan Micu, preot (Sevestreni) 4 cor. Ioan C. Dragomir, protopop (Napradia) 2 cor. Ioanichie Mărginean (Petrișul mare) 3 cor. Iuliu Galiș, inv. (Totelec) 2 cor. Weisz Lazar. (Creaca)

3 cor. Toth Balint (din loc) și st. fam. 8 cor. Dem. Mureșan, preot și E. Sârbu, inv. (Chechi) câte 2 cor. Victor Topan, Oct. Buhetel, Van. Pap (Jibău) câte 2 cor. Samoil Urian (Jibău) 2.40 cor. Ananie Popoviciu și Jozsa Gerő, inv. (Odorhei) câte 2 cor. Pompiliu Pap, inv. (Brusturi) 2 cor. Toma Chișiu, inv. (Oiglean) 1.60 cor. Vasile Mureșan (din loc) 1 cor. Stefan Gârboan și Floria Chiorean câte 50 fil. Ilea Rașiu (Loc) 80 fil. R. Vistrihovszki 2 cor. La olaltă 105.50 cor. Această sumă s'a încasat cu ocaziunea aranjării producțiunii teatrale efectuită în 14 Ian. a. e. n. adecă în sara „Anului nou”.

Iar cu ocaziunea aranjării a doua a reprezentației teatrale ținută în 16 Ian. a. e. n. s'a încasat dela popor prin o taxă foarte mică, suma de 17 cor.

În fine comandându-se hârtie „confecte de petreceri”, prin istețimea și înzistența dșoarelor Cornelia Miklossy, Melania Redle și Piți Dragomir, s'au vândut între on. participanți ai petrecerii câștigând un profit de 9.62 cor. Laudă lor.

Așa dar s'a încasat la olaltă 132.12 cor., din care sumă substrăgând spesele de 67 cor. rămâne un profit de 65 cor., care profit e destinat în favorul școlii.

Pentru marinimoasele contribuiri, binevoiască on. public participant a primi mulțămintele noastre cele mai călduroase!

Lupoia, la 23 Ianuarie 1910.

Ioan Micu.

Gavril Trenca
cassar.

FELURIMI

Pavăza lui Eminescu. Mai toți scriitorii geniali au slăbiciunile lor cari pentru mulți par ridicule și neexplicabile, dar pentru cei cari cunosc adânc sufletul unui scriitor și mai ales pentru medici, ele sunt o urmare firească a sbuciumărilor sufletești extraordinare, a muncii grele, supraomenești, la cari sunt supuse celulele nervoase într'un șir îndelungat de ani. Un braț care lucrează, se obosește și te doare; de ce oare creierul n'ar obosi și el și nu te-ar durea? Durerea creierului însă se exprimă nu prin durere în felul celei a mușchilor sau a oaselor, ci prin idei supărătoare, prin obsesiuni, prin melancolie, pesimism, îndoială, temeri, depresiune morală, exagerarea unor sentimente și a unor lucruri. Scriitorul de multe ori atinge aceea ce se numește bariera (marginea) nebuniei. Încă un pas, și el poate sări dincolo de barieră, — după cum s'a văzut o mulțime de cazuri.

Criticul Brandes făcând odată o vizită marelui dramaturg Henrik Ibsen, a văzut pe masa acestuia niște bibelouri curioase între cari și un drăcșor negru. După ce au convorbit împreună mai mult timp, la plecare Brandes și-a luat curaj și a întrebat cam în glumă pe Ibsen: — Dar la ce-ți slujesc toate aceste jucării?

Ibsen, foarte serios, și ca și cum ar fi răspuns la o întrebare de mare preț, i-a spus:

— Acestea mă ajută ca să scriu. Dacă n'ași avea bibelourile astea pe masă, eu n'aș mai putea scrie.

Ce rezultă d'aici? Că scriitorul căzuse într'un fel de misticism bolnăvicios. Mai întâi avea credința că el prin propriu-i talent nu mai poate scrie nimic; apoi altă autosugestiune puternică în ce privește influența fetișistă a unor anume obiecte cari îl protejau pe el anume, numai pe el și de care despărțindu-se, ar rămânea un simplu bătrân fără putere, fără inspirație, fără idei, și fără șansa

S'a duce la bun sfârșit o operă de valoare. Și cu toate acestea omul ăsta era genial, da la lumină piese în care s'a găseau cugetări pline de morală, de înțelepciune, de învățătură, de educație, pentru lumea întreagă!

Brandès a plecat uimit de cele auzite dela Ibsen.

Tot asemenea la noi, marele poet Mihail Eminescu, în timpii din urmă, avea talismanul (pavăza) lui, după cum am văzut eu, și după cum poate confirma un prieten intim al lui, Mihail Brăneanu, cu care a lucrat și s'a întâlnit zilnic mulți ani în redacția „României Libere” și acasă.

Acest talisman consta din niște ierburi, sburuiene verzi, cu care poetul își umplea în

tot d'auna ghiozdanul de piele ce ținea la subțioară și în care punea și manuscriptele.

Oredința lui Eminescu în puterea ajutoare a acelor ierburi era extraordinară.

D. Teleor.

Taina cucului. Știm că din toate păsările numai cucul nu-și clocește ouăle, ci le pune în cuiburile altora. E destul de ciudat, și până acuma nu s'a găsit încă pricina. Mai ciudat e că păsările primesc oul de cuc și-l clocesc; iar după ce ese puilul îl hrănesc, în loc de a-l cunoaște că-i străin și a-l ucide s'au da jos.

Să știe că ouăle le pune, pândind când nu-s părinții la cuib. Să știe că uneori îl ouă pe pământ și apoi îl ia în gură și-l bagă în

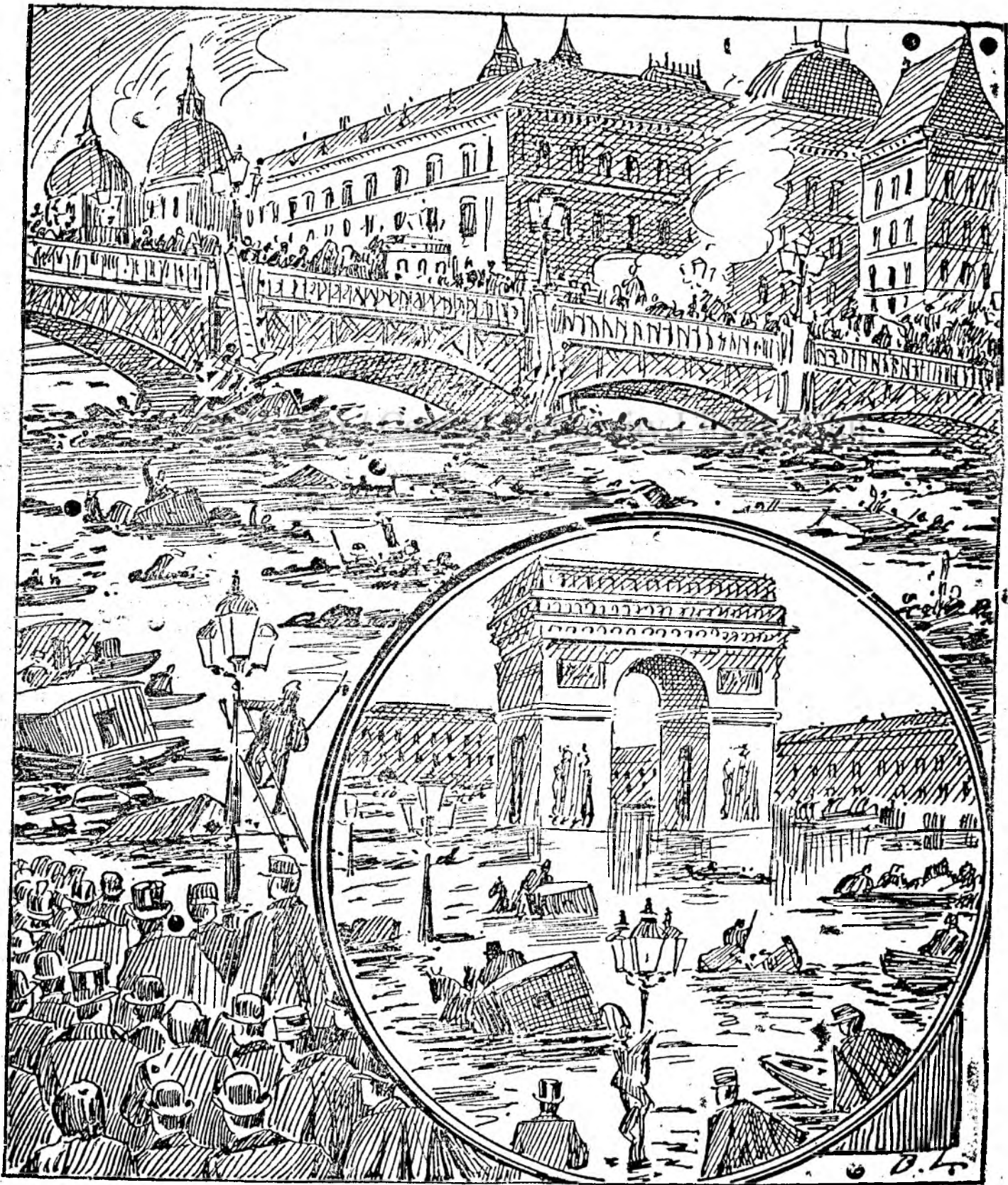
cuib străin, când s'a poate furișă. Să mai știe că oul e mult mai mic de cât ar trebui să fi după mărimea cucului.

Asta e anume ca să le înșele. Mai mult de cât atâta: ouăle cucului sunt felurite colorate și pătate, imitând ouăle păsărilor în al căror cuib le pune. S'a mai dovedit că fiecare femeie de cuc face altfel de ouă și că le pune în cuibul acelor păsări cu ale căror ouă seamănă.

De ce nu dau jos puilul de cuc? E de orezut că deodată nu-l cunosc, când e mic; iar când îl cunosc e prea mare și prea tare.

O fi poate și simțirea, care leagă pe găină de puilul de rață.

Inundație în Pariz.

Mari nenorociri s'au întâmplat în Franța și cu deosebire în capitala Franței, în Pariz. Frumosul oraș a fost năpădit de apă. Râul Sena, care curge pe acolo, umflată de râurile laterale, a ieșit din alvie. Ilustrația noastră ne arată cum publicul în Pariz își caută scăpare de apa cea mare, ce a umplut străzile. Fiecare fuge cum poate. Priveliștea e grozavă! Râul

Sena este cam ca Oltul nostru. Deosebirea e că este un râu regulat de mâni omenești, cari într'adevăr văd de binele poporului, nu ca la noi. Și cu toate acestea râul a ieșit din alvia sa. Cauza a fost, că s'a topit de-odată zăpada, ce a fost, și au început de-odată ploii mari, cari au ținut zile întregi. Așa orașul a fost dat pradă — apei. O parte bună a frumosului

oraș a fost năpădit de apă. Ulițele, cu frumoase trotuare, erau ca nește rîuri și pietele cu colonne au fost prefăcute în lacuri. Pagubele numără la milioane de coroane.

Afară de Pariz au fost năpădite și satele din jur. Mai mult a suferit satul Choire-sur-Maine, unde s'au surupat case cu etagin și din apă s'a vedeau abia vârfurile arborilor.

Producțiuni și petreceri.**IN DEVA.**

Corul bisericii gr.-or. rom. din Deva aranjează un concert în favorul bisericii gr.-or. din Deva la 6 Februarie st. n. a. e. în „Reduta” orașului.

Programul are 8 puncte. După producție joc.

IN MOHU.

Corpul didactic din Mohu a aranjat Duminecă, în 30 Ian. n. e. o producțiune teatrală, împreună cu joc. Din venitul curat să vor procura recvizite pentru copii săraci de școală. Invitarea ne-a sosit prea târziu, ca să o putem dar în numărul trecut. Programul a constat din 7 puncte, coruri și pieze. Cum auzim, producția și petrecerea a succed foarte bine.

Cărți și reviste.

Inștiințare. Ministerul r. ung. de culte și instrucțiune publică prin ordinul său din 15 Ianuarie 1910 Nr. 144113—1909 a aprobat:

1. Orarul general și particular pentru școlile primare cu 1, 2 și 3 învățatori.

2. Planul de învățământ și îndreptarul metodic, pentru școlile primare din provincia metropolitană gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Aprobate din conferința episcopescă, ținută în 7 Septemvrie st. n. 1909 Nr. 6693.

Opul întreg 4 cor.

Orarul se vinde: Pentru școlile cu un învățator — 80 cor., pentru școlile cu doi învățatori 1-20 și pentru școlile cu trei învățatori 1-60 plus 20 fil porto pentru fiecare.

La comandă să se spună apriat, că să dorește un orar pentru școala cu un învățator, ori cu mai mulți învățatori. — Altecum se trimite întreagă colecția, ce costă 2-30 cor. franco.

Atragem atențiunea oficiilor protopopești și parohiale, precum și-a învățătorilor noștri din Arhidieceză dieceza Gherlei, a Orăzii și Lugojului asupra hotărârii conferinței episcopicești din 7 Septemvrie 1909 Nr. 6693; prin care atât Orarul, cât și Planul de învățământ și îndreptarul metodic sunt obligatoarele pentru toți. — Blaj, Tipografia seminarială.

Petale, versuri, cu acest titlu a apărut în Iași un volum de poezii, de G. V. Botez Gordon, 191 pag. Dl Botez Gordon are și alte publicații în versuri.

Dela noi din sat, poezii de V. B. Munteșcu, o broșură, al cărei venit curat autorul l-a merit pentru zidirea bisericii din comuna Solovăstru. Prețul broșurei 50 bani. Sunt poezii frumoșele. Recomandăm broșura. Din poeziile publicate am dat și noi una, cu titlul „Dorm”, în un nr. de mai înainte.

Luceafărul, Nr. 2, a apărut la 16 Ianuarie e. cu un cuprins bogat și interesant. Îndeosebi amintim ilustrațiile: 21 obiecte de creștături în lemn din Albumul dlui Comșa, însoțite de un articol despre Album de O. C. Tăslăuanu, cum și alți articoli, nuvele, poezii etc.

POȘTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

I. Banciu, Canton O., America. Am primit abonamentul. Călindarul s'a trimis. Foaia de-aseenea am expedat-o totdeauna regulat. Poate a fost adresa ceva greșită.

E. G. în A. „Bunul econom” nu mai apare. În Sibiu apare numai „Revista economică-financiară”, organul oficial al băncilor române.

Tipografia Poporului, Sibiu.

V. Bel, Fer. Foaia se trimite regulat dela noi. *Soh. în Sâng. rom.* Dela noi merge foaia regulat. Acum am trimis numerii 1—3 din nou.

Ioan Lel. în Părul. Despre lemne scrieți mai mulți la olaltă la firma numită, dar vor fi cam scumpe, fiindcă e depărtarea cam mare. Vă trimitem foaia totdeauna Vineri, ar trebui să o capeteți pe Duminecă. Intreabă la poștă. Foaia cu călindarul am trimis-o din nou. Despre cele trimise în scrisoare vom vedea.

Ioan Tet. în Cărp. Trimite poeziile și vom vedea dacă sunt bune.

V. Petreh., G. P. a A., V. S. în Cărp. Pentru inserate noi nu luăm răspunderea, de aceea nici nu putem ști dacă sunt bune sau ba cele anunțate. Probați odată, dacă voți, și atunci veți vedea.

Dem. Mogoșu, Rusia. Am socotit abonamentul pe o jumătate de an, iar pentru rest ți-am trimis un Călindăr și alte cărți. Răspunde-ne de primire.

Dion. Val. în C. Nu avem călindarul numit.

E. M. în S. „Odinioară” să va publica.

P. Ciol. în Constanța (Kunszöllös). Mulțumită de cuvintele adresate. Călindarul s'a trimis. Din poezii dăm în nrul viitor.

Mai multor Râșindreni, București. Nu se poate deocamdată. Poate se vor îndrepta lucrurile fără a se aduce chestia în publicitate. Vom vedea mai încolo ceva. Să sperăm că persoanele din chestie nu și-au uitat și de cele mai elementare datorințe ale omului ce se respectă și voește să fie respectat.

V. S. Foaia nu o putem da pe datorie. E doar atât de ieftină. Cine nu poate plăti înainte, ne pare rău, dar nu putem a-i ajuta. Lucruri de aceste ne-au făcut acum câțiva ani prea multe neajunsuri.

Iancu Gherman, Bucovina. Cărți ce nu prețuiesc la olaltă cel puțin 6—8 cor., nu le putem trimite decât după trimiterea înainte a banilor. Trimise cu rambursă s'ar veni porto prea mare. Asta atât în Bucovina cât și la noi în Ungaria. Spre orientare mai multora.

Celui cu moșia și împărțala. Scrisoarea D-tale a venit din întâmplare între alte multe scrisori și nu o mai găsim. Repetează încă odată cele scrise și vom vedea, dacă îți putem ajuta.

Redactor resp. Silvestru Moldovan.

Editura și tiparul: „Tipografia Poporului”

Imbolnăvirile și mortalitatea

sunt cu mult mai mari la copii nutriți din sticlă, ca la cei ce sug, dacă să întrelasă a să adaoga la lapte preparatul nutritiv „Kufeko”, recomandat cu căldură de nenumărați medici din țară și străinătate. „Kufeko” are un cuprins bogat de părți nutritive, cari fac ca copii să se desvolte tari, este ușoară de mistuit și împedecă și delatură ivirea turburărilor de mistuire, diarea, vărsarea, catarul de intestine etc.

214 1—1

Creșterea dinților

la copii să nu te pună pe gânduri, ci dă copiilor EMULSIUNEA LUI SCOTT și nu vei mai avea nopți nedurmite. Vei fi surprins, ce ușor și fără dureri răsar dinții.

Emulsiunea lui Scott

conține în formă ușor mistuibilă toate materiile recerute pentru desvoltarea unor dinți drepti, puternici și albi.

Curățenia și efectul

EMULSIUNEI LUI SCOTT

neîntrecut. >Scott< e princios chiar și pentru organismul cel mai slab.

EMULSIUNEA LUI SCOTT

e și va rămânea o emulsiune de mustră.

Garantat curățenia
mei cu marca —
pescariul — ca
semnul procedurii
lui Scott.

227 20—28

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f.

Să capătă în ori și ce farmacie.

Un tinăr vrednic,

tâmplar (măsar) poate să capete un atelier complet și o casă frumoasă de locuit, luând o văduvă tinără și cultă de soție.

A se cere informații la administrația „Foi Poporului” în Sibiu.

32 1—3

Se poate căpăta în tot locul

Kalodont

26 2—42 a lui Sarg

cremă de dinți neincunjurat de lipsă păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

Nr. 62 Epitr. 1910

24 2—3

Publicațiune.

Conzistorul arhidiecezan dă pe 6 ani cu începere din 1 Ianuarie 1910 în arândă moșia comasată într-o tablă dela Icelandul-mare și Budăiul de câmpie, în mărime de 681 jugăre catastrale, arător, fânaș și pășune, — cum și casa din Icelandul-mare cu edificile economice, toate în stare bună, în calea licitațiunii publice, care se va ținea Mercuri în 10/23 Februarie 1910 la 9 oare a m. în cancelaria Conzistorului arhidiecezan (Strada Măcelarilor Nr. 45 parter în dreapta, biroul prezidial).

Până la acest termen se primesc și oferte închise și sigilate, provăzute cu timbrul de o coroană și cu vadiu de 5% dela prețul strigării, care s'a stabilit cu 12,000 cor. deci vadiul are să fie de 600 Cor. în numărar sau hârtii de valoare.

În ziua de licitare oferentii, cari vor să liciteze verbal, au asemenea să pună vadiu de 600 cor. la mâna comisariului conzistorial Ioan de Preda, fiscal conzistorial.

Observăm, că preste 50 de jugăre arător este sămănat cu grâu de toamnă, iar pădurea se va folosi după planul de exploatare și după condițiunile speciale ce se vor stabili în contract.

Condițiunile de licitare și alte informațiuni se pot lua dela referentul asesor Nicolau Ivan până la ziua de licitare.

Sibiu din ședința senatului episcopesc ținută la 9/22 Ianuarie 1910.

Conzistorul arhidiecezan.

Cursuri din științele comerciale de **Friederic Mester**, proprietarul academiei comerciale cunoscută preste granițele Europei, în **Lipsca**. Doisprezece cenți. Prospect gratis. 31 1—3

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 6-50.

Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adânc sub prețul de fabricare. De aceea eu vând ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galoșate, cu capă, cu talpa bătută tare ca cuie, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărima după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6-50. Expedare cu rambursă. 4 3—

C. GRÜNER, export de ghete, Cracovia Nr. 198.

Schimbul e admis și banii retour.

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor. 5 50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remont cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanță de 3 ani, un ac excelent de cravată cu simț brilliant, 1 inel aurit cu petărită imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8%, aur double, 6 bucăți batiste de in veritabile, recvizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă excelentă în etui, 72 buc. penite engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. Toate la olaltă cu orologiu cu tot care singur are valoarea dublă costă numai Cor. 5-50. Expediție per rambursă prin

casa de export

12 2—

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 186.

Nenumărate scrisori de mulțumită și comande nou primite. Pentruce nu convine banii numai decât retour.

Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.

„Sueursala băncii comer- ciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Inființată în anul 1841. • Capital de acții de rezervă Cor. 94,000.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicere, pe lângă cea mai favorabilă procentuare.

Darea după interese o plătește institutul din al său, dela 1 Ianuarie 1910.

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

Toate informațiile dorite să dau cu plăcere.

64—

Să caută

un ucenic la librărie.

A se adresa la **Librăria EITEL** în Râmnic-Vâlcea, România. 80 1—3

Să caută

un piccolo

(băiat ce voaște să învețe chefaritul) pentru un restaurant român. Sunt preferiți cei ce posed și limba germană sau maghiară.

Informații la administrația „Foi Poporului“ în Sibiu. 81 1—3

Să caută pentru o vie din podgoria Drăgășani, România, jud. Vâlcea, un bun

cultivător de vii

priceput în prepararea vinurilor. — Să fie român, harnic și cu școală. — Amatorii să se adreseze pentru amănunte și condițiuni dlui **A. D. Maciucescu, R. Vâlcea**, România. 29 1—1

Doi băieți

în etate de 14 ani se primesc la **Lazar Bancu**, măsar în **Turnișor**. 19 2—3

Szám: 116/910 fszb.

22 2—2

Pályázati hirdetés.

Szebenvármegye szászsebesi járásba bekebelezett *rekittai körjegyzőség, melyhez Rekitta és Sztrugár községek tartoznak* — a körjegyző nyugdíjazása következtében megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívának mindazok kik ezen körjegyzői állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi 1. tez. 6. §-a, illetve az 1900 évi XX. tez. 3 §-a értelmében felszerelt, eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló pályázati kérvényeiket a szászsebesi járási főszolgabíróhoz *folyó évi február hó 5-ig bezárólag* annyal inkább nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

A körjegyző javadalmazása a következő:

1. Fizetés 1600 korona
2. Lakbér 100 „
3. Irodá átalány 60 „
4. Világítási átalány 40 „

5. A magán munkálatok után járó szabályrendelileg megállapított díjak.

A választás határnapja utólag fog kiűzetni.

Szászsebes 1910. évi január hó 20-án.

A jár. főszolgabíró helyett:

Goos Henrik

szolgabíró

Un biliard

de marmoră și în stare bună, să află de vânzare cu preț moderat la

Dumitru Cupu

15 3—3

în Săliște, comit. Sibiiului

Vin bun și natural

de Cuf, prima calitate, bine îngrijit este de vânzare. Recolta anului 1903—1904—1907 și 1908, dela 55 litre în sus. Pot servi pe ori și cine

George Cazan

13 3—3

în Szeliste, comit. Sibiiului

Lemne de foc, mărunte și leături

în mic și cu vagonul să află la

Eduard Zimmermann

328 5—12

Bahngasse 14.

Voiești să te însori?

Suntem imputerniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiți sau cu scâderi trupești etc), cu avere dela 5—500,000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger

212 23—52

BERLIN 18, Deutschland

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed. Bartilla-Winkler Viena 19/1. Sommergasse 1. În Sibiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gnșteritei și str. Cisnădiei. În Bistrița: farmacia lui Herbert. Bebeul-săseac: farmacia Lederhilger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea priat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco. 25 1—

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etagiul I.

Deposit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 86 44—

Vinuri bune vechi din anii 1907 și 1908

în cantitate mai mare se află spre vânzare pe lângă prețuri moderate la 27 2—5

Ieronim Spornic

Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13

ANUNT.

Să caută un lucrător bun și priceput pentru a putea conduce o școală cu viță de vie (pepinerie) în mărime de circa 2—3 jugăre cat. pe timp de 7—8 luni în an, eventual în decurs de mai mulți ani.

Plata — care o primește lunar dela însoțirea de credit din loc — să va statori la încheierea contractului, după învoire și vrednicie.

Conducătorul e dator să poarte un jurnal despre cheltuelile mărunte.

Doritorii de a să angaja în acest post sunt rugați a se prezenta la subscrisul președinte al însoțirii până cel mult la 10 Februarie st. n. a. c. documentând: 1 prin atestat sau carte de serviciu destoinicia și priceperea, iar 2, starea materială și purtarea morală prin un atestat dela primăria comunală.

Apoldul-mic, (com. Sibiu) la 19 Ianuarie 1910.

Vasile Mușoiu

21 2—2

președinte

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervorse, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin **Priv. Schwanen-Apotheker**, 177 Frankfurt a M. (Germania). 29—52

Picurii de stomach de Brády

cu **Maica Domnului de Mariazell** ca marcă de scutire,

și pentru aceasta numite „picurii de stomach de Mariazell“, sunt cel mai bun leac, valorat de 30 ani, contra la orice suferință de mistuire, arsuri de stomach, îngrășare, dureri de cap și de stomach, colică, insomnie, lipsa de sânge, anemie etc. Să capătă în farmacia cu prețul de 80 fileri și Cor. 1.40. 6 sticle cu 5 Cor. 8 sticle dublu cu Cor. 4.60, expedeză franco producătorul C. Brády, farmacia „Regule Ungarier“, Viena, I. Fleischmarkt 1. Depou 241.

Să fim atenți la marca de scutire cu Maica Domnului de Mariazell, pachetare roșă și subscrierea, ca pe chipul din clișeu de aci. 9 4—10

■ **5500** ■

de certificate dela medici și privați au-
tenti. ate de notariul public dovedesc, că

Caramellele de piept
cu cei trei brazi
ale lui Kaiser
deltură mai bine

259 13-24

TUSA

răgușeala, troacna, catar,
tusa măgărească

Pachet 20 și 40 fleri.
Doză 60 fleri.

Să capătă la Ianos Budakör în
Szeke'y-K-resztur (Cristurul - să-
cuesc) cum și în toate farmaciile,
drogheriile și băcăniile mai bune.

Cărți postale ilustrate cu

Sport _____
Flori _____
Artistice _____
Peisage _____
Porturi populare _____

și

tot felul de ilustrate ocazionale
în asortiment foarte bogat.

Tipografia Poporului
SIBIU

Strada Măcelarilor Nr. 12.

Revizătorii capătă rabat.

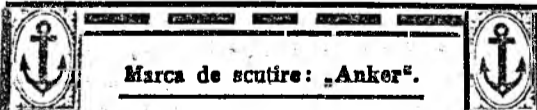

Vinuri de masă escelonte,

litru cu 40 și 48 fleri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negastoria
de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezeului 20

Marca de scutire: „Anker“.

Liniment, Capsici comp.,
Inlocuitor pentru

Anker-Pain-Expoller

este un leac de casă valorat de mult, care
să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură
la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină va-
loare să fim precauți la cumpărare
și să primim numai sticle originale în
ștulele cu marca de scutire „Anker“ și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40
și Cor. 2— să capătă aproape în toate far-
maciile. Depozit principal la Iosif Török,
farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 242 18-26

Balsamul A. THIERRY

Allein echter Balsam
aus der Schutzregel-Apotheke
des

A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

BALSAMUL farmacistului

A. THIERRY

— Scutit prin lege. —

10 3-26

Singurul veritabil cu călugurița ca marcă de scutire.

Are efect sigur la toate îmbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gât, boale de plămâni, sgârșiri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, îngrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghiuri de membre, bube, special influența etc. 12 sticle mici sau 6 dupele sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY

singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umflături, răni, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații dureroase.

2 doze Cor. 3-60.

Să ne adresăm la

Farmacia-Ingerul protector a lui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch

„AJUTORUL“

Societate pe acții în Șeica-mare

Avem onoare a aduce la cunoștință publică, că banca „Ajutorul“ cu sediul în Șeica-mare (Nagyselyk) în Piața Nr. 371 și-a început activitatea în 9 Noembrie st. n. 1909 și se ocupă cu toate operațiunile de bancă sprijinind economia poporului nostru și prin întreprinderi de acest fel.

Banca „Ajutorul“ primește depuneri spre fructificare cu 5 1/2%, iară mai mari și stabile dela Cor. 1000 în sus cu 6%. Depunerile corporațiunilor se primesc cu 6%. Depuneri și ridicări se pot face și pe cale postală cu cecuri. Darea după depuneri o plătește institutul separat.

Banca „Ajutorul“ e deschisă în toate zilele de lucru dela 8—12 oare a. m. și dela 2—5 p. m.

Rugând On. public de binevoitor sprijin, semnăm cu toată stima

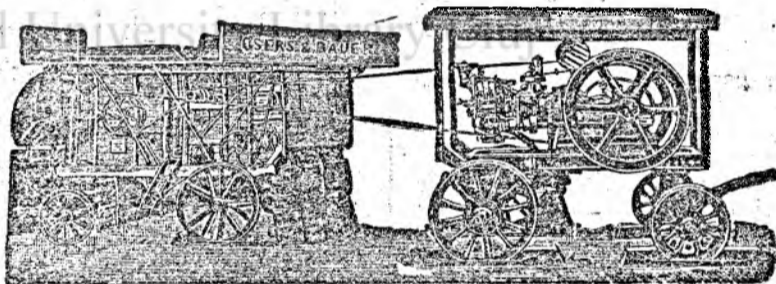
805 10-10

Diracțiunea.

Osers și Bauer fabrică specială pentru
construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit.

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sugativ.

Forța de mânărea cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânărea).
Preste 1000 aranjamente în mânărea. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme:
Schlosser Ioan, Sas-Vesetz, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonis, Bucurdea-vinoasă-ungurească I. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Falf Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 44—

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
căroraț, călărit, vênat, sport și voiaj, poelăzi
și procovături, portmonee și bretele solide
și alte

31 23—

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârșobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și istia.

Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.

Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientos.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela sojurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Ludovic Ferencz,
croitor de bărbați,
Sibiu, str. Cisnădiei Nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stoffe de iarnă
in mare asortiment
noutățile

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquette, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverențelor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți.

În casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore.

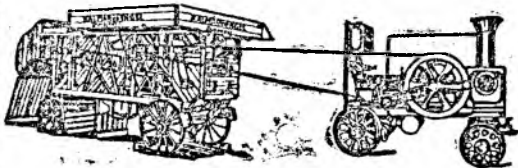
Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Distins cu neenumerate prime-premi și diplome de onoare.

Fabrica de motoare și de mașine
Kalmár și Engel

Budapesta V., Lipót-körut 22.

Își recomandă motoarele de benzin, locomobilele de benzin, precum și motoarele sale de gaz sugativ, cele mai simple și întocmite pentru mașine de îmblătit și pentru mănarea de mori, cari se pot vedea ori și când puse în mișcare în V. Lipót-körut 22.

Garanță deplină pentru îmblătit escelent!

802 Novitate singur esistentă! 11-20

Aceste motoare, au mers uniform, și în urma construcției lor foarte simplă să pot manua ușor și de cel mai neșpert om.

Listă de preț gratis și franco.

Prețuri ieftine de plătit în rate!!

Specialitatea de struguri Delavare
a lui **Gabriel Nagy**

este singura, a cărei sădire și cultivare nu recere cunoștințe speciale. Cu aceasta viță să poate înțelepci și acela, care n'a sădit nici când o viță de vie. La fiecare transport să alătură o declarație, din care vede fiecare, cum are să o sădească. Tratamentul constă din tăiatul viței, curățit și legat. Nobilitare, presărare sau praf de pucioasă e de tot superflu. Filoxera nu-i strică, mugurii și vâstărele nu înghiașă nici când iarna. Pe iugăr să produc la 95 hectol. de vin, din un mugur să desvoaltă 3-4 lemne de vie. Aceasta este

soiul cel mai nobil, care nu e de confundat cu alte soiuri de vie, de mai puțină valoare, cari sub acest nume circula în comerț. De aceea să grijim, ca să primim soiul dela Gabriel Nagy, căci singur acesta e veritabil. Strugurii Delavare ai lui Gabriel Nagy dau așa vin ca „Ausbruchul“, auzec și tare, cu gust plăcut și să vinde cu preț dublu, ca alte vinuri. De probă trimite oricui o butelie cu 1 Cor. — Catalog ilustrat gratis și franco, cu o descriere amănunțită a strugurilor Delavare, cu fotografii autentice notarial, în execuție colorată și cu alte 40 de chipuri în text, trimite ori și cui, care îmi dă adresa. Cereți încă azi acest bogat catalog, cari dă deslușiri detaiate asupra nobilității și plantării viței de struguri

Gabriel Nagy, mare proprietar de

Stațiune postală, de telegraf și telefon.

Correspondență în limba română, maghiară, germană, croată și sârbă. 289 B 3-5

Auleo!

Afurisita de tuse
mă înneacă.

La tuse, răgușală și întrocănare ajută
sigur și repede

Pastilele de pient ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fl.

Depoul central:

farmacia „La palatia“

Budapest, VI., Vázi körut 17.

Trăiască!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E Rummier, Karl Pissel, August Teutsch.

În Săbeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

240 19-26

Singurul institut de asigurare ardolean

„TRANSYLVANIA“

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premii recunoscute de cele mai eftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termen fix, cu plătime simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

18 2-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile. Persoane versate în Acuziții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Prin numeroasele scrisori de mulțămire trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piua de Cisnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cisnădia, la postavul de Cisnădia, articli de lână de oaie și produsele școalei noastre de țesătorie de specialitate.

Cu distinsă stimă

Mihail Bretz, Cisnădia (Nagydisznód).

295 7-20

Pompă catenară-rapid
— pentru fântâni —

cu globuri de gumi, patent.

A nu să confunda cu alte sisteme.

Prestațiune stabilă:

a pompei simple cam 5000 litre

a pompei duple „ 10,000 „

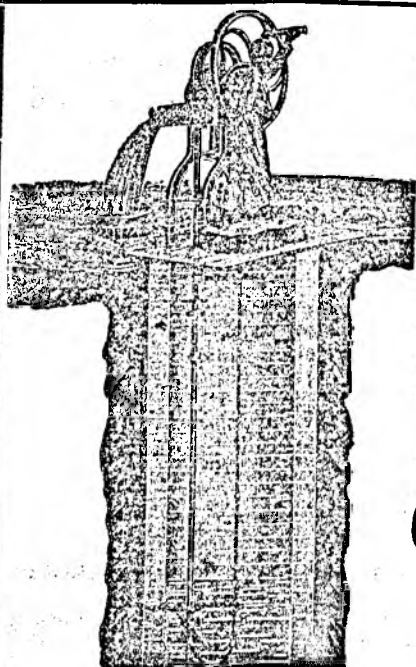
Reprezentanța la:

28 52-52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Pumpe totdeauna în depozit.

Descrieri și prețuri la dorință.

Am onoare a face cunoscut onoratului public **depozitul meu de mărfuri:**

Secția I: Albituri pentru domni și doamne, gulere, manșete, cel mai bogat asortiment de cravate, de ciorapi și articli de legat, indeosebi ciorapi pentru băiați, cea mai bună calitate; 819 7-26

Secția II: mai nainte M. Daniel: stofe de haine, barchente, flanelle de tenis, perină și haine de pat, articli de blănărie, Jolgiuri și șifoane, albituri pentru dame, coperitoare cusute, de vată, garnituri, fețe de masă și coperitoare de pat, cele mai bune corsete de fason, șaluri și năfrâm', stofe de dantelă și de perdele, covorașe înaintea patului și în casă și linoleu. Cele mai bune oxforduri pentru cămăși, materie pentru șorțe, vinete și albastre.

Mănuși glăce și de stofă escelente! Articli de blană și de stofă, cu prețuri reduse până la Crăciun.

Gustav Zimmermann, Piața-mare 1.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de ani e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofați și cari la urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărui osmăni să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă e destulului aceste măcaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va faceți existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și casurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de țevă, begică, nervi și șira spinării, fecturile de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și căire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns.) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință să retrimite fiecărui. Institutul e îngrijit și de medicamente speciale. Visitele se primesc începând de la 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII. Rákóczi-ut. 10. 80 88—

O mare prăjitorie de cafea

moară de măcinat, mânăta cu forță electrică

În legătură cu prăvălia mea de articli de băcănie — dar ca secție specială — am înființat în Sibiu, Piața-mare Nr. 20, după cel mai nou și bun sistem și invit onor. public să binevoiască a le cerceta.

Totodată îmi iau voie a face cunoscut onoratelor econoame, că mai jos însemnatele

amestecuri de cafea

— prăjire aproape zilnică — să compun cu cunoștință de specialitate, așa că eu sunt în plăcuta poziție a furnisa nu numai calitativ cea mai escelentă cafea, ci și prin fixarea celor mai ieftine prețuri, îmi voi da silința a mulțumi pe deplin în toate privințele pe onor. mei mușterii.

Amestec	A. 1 kilo	Cor.	2-80
"	B. 1 "	"	3-20
"	C. 1 "	"	3-60
"	D. 1 "	"	4-—
"	E. 1 "	"	4-40
"	F. 1 "	"	4-80

Prăjit deschis sau închis.

La dorință să măcină proaspăt.

Mai departe am în depozit mare asortiment de cafea crudă (nepărită) cu prețurile cele mai ieftine.

La comanda pe postă dela 3 kilo în sus — fie și soiuri deosebite — rebonific jumătate din porto.

Cu distincă stimă

Ludovic Fuchs

Piața-mara Nr. 20.

824 7-10

Călinarul Poporului pe 1910

Comandați până mai este

Călinarul Poporului pe 1910

cu cuprins bogat și interesant și cu frumoase ilustrații, și cu toate târgurile de țară din Ardeal și Bănat fără greșeli.

— Prețul 40 fl., și porto 5 fl. —

Mai sunt puține exemplare

Viță oțtoite de vie

în sortare conștientioasă, recunoscută în țara întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de filgorii și pentru struguri de masă

Pădureți de aciași și gledici

liferează cu prețuri moderate

Pepiniera primă ardeleană alui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes Nagyküküllőmegye).

Prietinul viferului 254 17—

catalog al soiurilor și prețurilor împreună cu instrucțiune populară și practică pentru plantarea viilor să trimite la cerere ori și cui gratis și franco.